

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

5 december 2002

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting van de
Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003**

BELEIDSBRIEF

**Leefmilieu
Beleidsprioriteiten 2002-2003**

BELEIDSBRIEF

**Ruimtelijke ordening
Beleidsprioriteiten 2002-2003**

**Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heer Patrick Lachaert en mevrouw Isabel Vertriest
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Gerald Kindermans, Jan Laurys, Erik Matthijs, Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans ;

mevrouw Isabel Vertriest ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Mark Van der Poorten, Jan Verfaillie ;

de heer Louis Bril, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heren Guy Sols, Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Julien Librecht, Jan Penris ;

de heren Bruno Tobback, Jan Van Duppen ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Herman Lauwers.

*Zie :***14** (2002-2003)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Amendementen

15 (2002-2003)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nrs. 2 tot 7 : Amendementen
- Nr. 8-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid
- Nr. 8-B : Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
- Nr. 8-C : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
- Nr. 8-D : Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
- Nr. 8-E : Verslag namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme
- Nr. 8-F : Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken

*Zie ook :***12-A** (2001-2002)

- Nr.1 : Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

13 (2002-2003)

- Nrs. 1-A en B : Toelichtingen

16 (2002-2003)

- Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

1404 (2002-2003)

- Nr. 1 : Beleidsbrief

1422 (2002-2003)

- Nr. 1 : Beleidsbrief

INHOUD

Blz.

A. DEEL LEEFMILIEU EN NATUURBEHOUD – BEVOEGDHEDEN VAN ME- VROUW VERA DUA, VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW..	4
I. TOELICHTING DOOR DE MINISTER	4
I.1. Overzicht van de beleidsprioriteiten 2003	4
I.2. De Leefmilieubegroting 2003	5
I.3. Belangrijke thema's	7
II. ALGEMENE BESPREKING	9
II.1. Beleidsruimte en financiering van het milieubeleid	9
II.2. Vlaamse Milieuholding	16
II.3. Luchtbeleid – Milieu en gezondheid	17
II.4. Mestbeleid	18
II.5. Bodembeleid	20
II.6. Natuurbeleid	21
II.7. Plattelandsbeleid	23
II.8. Waterbeleid	24
II.9. Afvalbeleid	26
II.10. Andere thema's	29
III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN INDICATIEVE STEMMINGEN	30
B. DEEL RUIMTELIJKE ORDENING – BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER DIRK VAN MECHELEN, VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, IN- NOVATIE, MEDIA EN RUIMTELIJKE ORDENING	31
I. TOELICHTING DOOR DE MINISTER	31
II. ALGEMENE BESPREKING	38
III. INDICATIEVE STEMMINGEN	40
BIJLAGEN	
– Bijkomende informatie Beleidskredieten Leefmilieu	42
– Bijkomende informatie Afval en Bodem	44
– Bijkomende informatie diverse onderwerpen	49

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening besprak de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003 op 14, 21 en 26 november 2002.

De begroting werd samen behandeld met het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003. Over het Hoofdstuk III Leefmilieu van het programmadecreet wordt verslag uitgebracht in *Parl. St. VI. Parl. 2002-2003*, nr. 1438/14.

Samen met de begroting werden ook de Beleidsbrief Leefmilieu, Beleidsprioriteiten 2002-2003 (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003*, 1404/1) en de Beleidsbrief Ruimtelijke Ordening, Beleidsprioriteiten 2002-2003 (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003*, 1422/1) besproken.

A. DEEL LEEFMILIEU EN NATUURBEHOUD – BEVOEGDHEDEN VAN MEVROUW VERA DUA, VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW

I. TOELICHTING DOOR DE MINISTER

Minister Vera Dua stelt een nota met een toelichting van de begroting ter beschikking van de commissie en overloopt de belangrijkste punten.

I.1. Overzicht van de beleidsprioriteiten 2003

De minister herinnert eraan dat in het kader van het zogenaamde zomerakkoord de Vlaamse regering een beslissing heeft genomen in een aantal belangrijke leefmilieudossiers :

- de eerste fase van de afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) werd opgestart. Via een openbaar onderzoek wil de regering in 2003 komen tot de effectieve afbakening. De aanpassing van het Decreet Natuurbehoud werd door het Vlaams Parlement goedgekeurd : het brengt duidelijkheid inzake de rechten en plichten in de afgebakende gebieden ;
- het ontwerp van decreet Integraal Waterbeleid werd principieel door de Vlaamse regering goedgekeurd. Het legt de organisatie- en planingsstructuur voor het integraal waterbeleid vast ;
- het ontwerpdecreet integrale milieuvorwaarden is een belangrijk antwoord op de vraag van het bedrijfsleven om de administratieve rompslomp bij de milieuwetgeving af te bouwen, zonder evenwel de milieudoelstellingen uit het oog te verliezen. De geplande herziening van het decreet op de milieuvergunningen moet op die ingeslagen weg verdergaan ;
- naast een vereenvoudiging ziet de minister ook een dringende behoefte om het handhavingsbeleid te moderniseren. De gemeenten moeten slagkrachtiger gemaakt worden in hun toezichtsovername, en er moet gesleuteld worden aan een secuurder vervolgingsbeleid ;
- de saneringen van de brownfields van La Floridienne, Willebroek-Noord en Ballmat worden versneld gerealiseerd ;
- een ontwerp van decreet houdende wijziging van het mestdecreet werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering. Verder zal de vrijwillige afbouw van de veestapel worden uitgebreid naar de rundvee- en pluimveesector ;
- Een nieuw Vlaams uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003-2007 en een nieuw Milieubeleidsplan 2003-2007 werden in openbaar onderzoek gebracht ;
- verschillende aanbevelingen van het Vlaams Parlement, geformuleerd in resoluties, krijgen een antwoord. Er werd een visienota inzake de langetermijnfinanciering van het milieubeleid opgesteld. De minister hoopt dat daarover een grondig debat kan worden gevoerd in de commissie. Verder werd het Steunpunt Milieu en Gezondheid operationeel ;
- de minister vraagt tot slot aandacht voor het project Beter Bestuurlijk Beleid en het kerntakendebat. Zoals eerder principieel door de Vlaamse regering werd beslist, zal één wateragentschap, één wetenschappelijk instituut en één ‘groen’ agentschap worden samengesteld. De sector Leefmilieu en Natuur promoveert tot een apart beleidsdomein. Ook inzake het kerntakendebat staat de regering in 2003 voor belangrijke uitdagingen. Binnen het domein leefmilieu moeten de kerntaken van gemeenten en provincies, vooral op het domein van het afval en het waterbeleid, duidelijker gedefinieerd worden.

I.2. De Leefmilieubegroting 2003

Beleidsruimte

De begroting 2003 voor Leefmilieu voorziet volgens de minister in een totaal aan beleidskredieten van 796.134.000 euro of 32.116 miljoen frank, met name :

- 603.541.000 euro binnen het Minafonds en
- 192.593.000 euro op de departementale begroting (programma's 61.10 tot 61.50 en basisallocatie 73.02 op programma 64.60).

Ten opzichte van de aangepaste begroting 2002 betekent dit een stijging met 5.811.000 euro of 234,4 miljoen frank.

Daarnaast is er binnen de Vlaamse regering afgesproken dat – naar aanleiding van de begrotingscontrole 2003 – minstens 37.184.000 euro of 1,5 miljard frank uit het Financieringsfonds (FFEU) zal worden besteed aan duurzame investeringen in de milieusector.

Deze middelen zullen als volgt worden aangewend :

- 24.789.000 euro of 1 miljard frank voor maatregelen in het kader van waterbeheersing ;
- 12.395.000 euro of 500 miljoen frank voor de opbouw van een 'Ecologisch Fonds' voor de sanering van brownfields en woonzones.

Dit zal aangevuld worden met de middelen afkomstig van de valorisatie van een deel van de participaties van de Vlaamse Milieuholding (VMH).

De belangrijkste aanpassingen in de begroting 2003 zijn volgens de minister :

- voor de afbouw van de veestapel wordt opnieuw in 24.789.000 euro of 1 miljard frank voorzien. Op 3 jaar tijd werd hiervoor reeds 99.156.000 euro of 4 miljard frank uitgetrokken. De afbouw zal worden uitgebreid naar de rundvee- en pluimveesector ;
- in uitvoering van het decreet van 24 mei 2002 betreffende water bestemd voor menselijke aanwending (drinkwaterdecreet), wordt in 2003 een Vlaamse reguleringsinstantie opgericht. Voor de start- en werkingskosten wordt 500.000 euro ingeschreven ;

- de werkingsdotatie aan Aquafin wordt verhoogd met 2.639.000 euro ten gevolge van de verdere toename van de vaste kosten en de exploitatiekosten ;
- de loonkosten ten bedrage van 3.864.000 euro van het volledige contingent van Mina-contractuelen wordt overgeheveld vanuit het Minafonds naar het bestaansmiddelenprogramma 99.1 (voor 3.701.000 euro) en naar de VOI-dotaties voor de Minacontractuelen die in deze VOI's tewerkgesteld zijn (voor 163.000 euro). Deze loonkosten werden tot op heden aangerekend op de kredieten van het Minafonds. De Vlaamse regering is van mening dat de nu aanwezige expertise van deze personeelsleden moet worden geconsolideerd en dat hun opdrachten behoren tot de recurrente taken van de milieuoverheid en dus een permanent karakter dienen te krijgen ;
- de afroaming van de onbelaste saldi op de werkingsdotaties van de VOI's wordt hersteld. Voor de twee werkingsdotaties aan de OVAM (sector afvalstoffen en sector bodem) betekent dit een verhoging van 1.975.000 euro. Voor de VMM impliceert dit een stijging met 3.000.000 euro ;
- er wordt 992.000 euro extra ter beschikking gesteld voor initiatieven gericht op het behoud en het bevorderen van de natuurkwaliteit, zoals beheersovereenkomsten natuur, soortgerichte acties, opstellen van natuurrichtplannen ;
- voor subsidies aan erkende natuurreservaten, Regionale Landschappen, aan provinciebesturen voor de afbakening van natuurverbindingengebieden en aan wildbeheereenheden wordt bijkomend in 1.488.000 euro voorzien. Voor het beheer van de Vlaamse natuurreservaten wordt 1.006.000 euro extra ter beschikking gesteld ;
- inzake subsidies voor de bebossing van landbouwgronden wordt in de loop van 2003 een nieuwe subsidieregeling operationeel. Het ontwerp werd op 24 mei 2002 principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering. Er wordt in 230.000 euro extra voorzien. In 2003 treedt het huidige ontwerpbesluit van de Vlaamse regering houdende erkenning en subsidiëring van bosgroepen in werking ; hiervoor wordt 270.000 euro uitgetrokken ;
- er wordt 82.000 euro vrijgemaakt voor de uitbouw van het permanente secretariaat in het kader van de uitvoering van het Kyoto-protocol

en het samenwerkingsakkoord inzake het Nationaal Klimaatplan ;

- een bedrag van 100.000 euro wordt voorzien voor grensoverschrijdende en andere bovenge-westelijke samenwerkingsprojecten rond erosiebestrijding. Voor de subsidies aan gemeenten voor maatregelen die erosie moeten bestrijden, is in de begroting 2003 een bedrag van 1.896.000 euro beschikbaar ; bovendien wordt een begrotingsruiter voorzien om het niet-benutte gedeelte van de vastleggings- en ordonnanceringskredieten van 2002 naar 2003 over te dragen ;
- in uitvoering van de beslissing van de Vlaamse regering inzake het validatiedecreet wordt 137.000 euro ingeschreven voor de werving van 2 wetenschappelijke attachés bij het Instituut voor Natuurbehoud voor de monitoring van de invloed van de werken aan het Deurganckdok. Er wordt 690.000 euro vrijgemaakt voor het eenheidsproject Milieuzorg op School en er is een stijging met 573.000 euro met betrekking tot het bossencompensatiefonds.

Dotatie Minafonds

De dotatie (betalingskredieten) aan het Minafonds wordt globaal met 13.271.000 euro of 535,4 miljoen frank verhoogd. Hierdoor komt de dotatie terug op het niveau van de initiële begroting 2002.

Heffingsinkomsten van het Minafonds

De inkomsten uit de heffingen stijgen globaal met 10.733.000 euro of 433 miljoen frank. De minister heeft hiervoor vier verklaringen :

(1) De raming van de opbrengsten uit de afvalheffing ligt 1.153.000 euro lager ten opzichte van 2002 (van 66.820.000 naar 65.667.000 euro). Er werd onder meer rekening gehouden met volgende elementen : de economische groei, de reële gegevens van 2001, de indexatie van de tarieven, de beleidslijnen in het plan huishoudelijke afvalstoffen, de impact van preventie en recyclage, het constant blijven en maximaal gebruiken van de verbrandingscapaciteiten, de oplegging van bijkomende stortverboden, de impact van de wijzigingen van de tarieven inzake recyclageresidu's, bijstelling van de heffingen op sorteerresidu's. Door het programma-decreet wordt in een heffingsregeling voorzien voor afvalstoffen geproduceerd in het Vlaamse Gewest die worden opgehaald met het oog op het sor-

teren of voorbehandelen ervan buiten het Vlaamse Gewest (onder meer Wallonië) ;

(2) De inkomsten uit de afvalwaterheffing stijgen met 3.170.000 euro (van 234.898.000 naar 238.068.000 euro). Dit wordt verklaard door de indexering van de ontvangsten ;

(3) Ter gelegenheid van de begrotingsopmaak 2002 werd inzake de grondwaterheffing de CSE-factor voor alle deelsectoren tot 1 opgetrokken en werd de heffingsformule voor verbruik boven 30.000 m³ aangepast. Als overgangsmaatregel werd het effect van deze aanpassingen voor 2002 beperkt tot 75 percent. Vanaf het begrotingsjaar 2003 geldt de aanpassing voor 100 percent. Bovendien wordt rekening gehouden met een vermindering van het grondwaterverbruik met 5 percent, en wordt de indexering op 1,5 percent geraamd. Aldus stijgen de inkomsten in 2003 met 2.046.000 euro (van 20.072.000 naar 22.118.000 euro).

(4) Met betrekking tot de inkomsten uit de mestheffing is er een belangrijke verhoging van 4.809.000 naar 11.529.000 euro of een stijging met 6.720.000 euro :

- de inkomsten uit de drie basisheffingen worden geraamd op 3.907.000 euro ;
- de inkomsten uit de zogenaamde superheffing wegens niet-verwerking worden geraamd op 5.145.000 euro. De hoeveelheid mest die verplicht moet verwerkt worden in 2002 is groter dan de hoeveelheid in 2001. Tevens wordt vastgesteld dat de mestverwerking moeizaam op gang komt en er nog onvoldoende installaties operationeel zijn om alle verwerkingsplichtige mest te verwerken in 2002. Er wordt verondersteld dat de helft van de te verwerken hoeveelheid mest daadwerkelijk wordt verwerkt ;
- de inkomsten uit de zogenaamde superheffing wegens productie boven de nutriëntenhalte worden geraamd op 2.079.000 euro. De behandeling van de dossiers voor toewijzing van de nutriëntenhalte is intussen bijna voltooid, zodat er een betere inschatting kan gemaakt worden van de hoeveelheid nutriënten die geproduceerd wordt boven de nutriëntenhalte. Er wordt verondersteld dat bedrijven hun productie in grote mate zullen aanpassen aan de toegekende nutriëntenhalte.

I.3. Belangrijke thema's

De minister verwijst naar de beleidsbrief Leefmilieu met de beleidsprioriteiten 2002-2003 en overloopt enkele belangrijke thema's voor het jaar 2003.

Waterbeleid

In het kader van het zogenaamde zomerakkoord werd het voorontwerp van decreet "Integraal Waterbeleid" principieel goedgekeurd. Dit basisdecreet vormt de hoeksteen waartegen in een volgende fase de vernieuwde en geïntegreerde waterwetgeving wordt aangebouwd. Het beleid zal veel meer dan vandaag vanuit de stroombekkens worden ontwikkeld en de uitvoering zal grotendeels aan waterschappen worden toevertrouwd. Dit ontwerpdecreet zorgt tevens voor de omzetting van de Europese Kaderrichtlijn Water die voor eind 2003 voltooid moet zijn. Daarmee ligt Vlaanderen op koers om deze belangrijke richtlijn te implementeren.

In afwachting van de goedkeuring en operationalisering van het decreet, wordt de bekkenwerking verder uitgebouwd. In elk bekken wordt het bekken-team verder ondersteund en bemand. Tegen eind 2006 moet in elk van de bekkens een bekken-beheersplan opgemaakt zijn.

Het waterzuiveringsbeleid wordt verder bijgestuurd. In het kader van de opstelling van het Investeringsprogramma 2004-2008 voor de bovengemeentelijke infrastructuur, worden alle projecten getoetst aan de criteria. Het hemelwater wordt zoveel mogelijk geweerd uit de zuiveringsstations. Aan de Vlaamse regering zal binnenkort een investeringsprogramma worden voorgelegd dat in 75 miljoen euro bijkomende ecologisch verantwoorde investeringen voorziet in infrastructuur en 25 miljoen euro voor de renovatie van bestaande RWZI's, zodat ook daar een inhaaloperatie plaatsvindt.

De integrale planning van de gemeentelijke en bovengemeentelijke infrastructuur wordt een feit. De minister heeft Aquafin gevraagd een duidelijke methodologie te ontwerpen. De bedoeling is ten eerste te komen tot een eenduidige zonering en ten tweede tot een eenduidige vaststelling van prioriteiten. De zonering gaat gepaard met een masterplanning, die gericht is op het bepalen van prioriteiten in de uit te voeren projecten, op basis van zowel economische als ecologische criteria.

De minister wenst in elk geval de mogelijkheid te behouden voor de lokale besturen om kleinschalige waterzuiveringsinstallaties tot 2000 IE te bouwen en te exploiteren. Op de FFEU-begroting 2002 werd in een bedrag van 5 miljoen euro voorzien om een aantal proefprojecten in te planten.

De financiering van de waterzuivering verdient een structurele oplossing. Voor riolering en waterzuivering blijft er een grote nood aan middelen. Het probleem stelt zich niet zozeer op het bovengemeentelijk vlak. Met de goedkeuring van het Investeringsprogramma 2004-2008, zal het grootste deel van de bovengemeentelijke infrastructuur voorzien zijn. Veel problematischer is de situatie wat de gemeentelijke bevoegdheden betreft. De financiële mogelijkheden van steden en gemeenten zijn beperkt, de bereidheid om te investeren in riolen verschilt sterk en de behoeften zijn enorm.

Het Vlaamse Gewest ondersteunt de gemeentelijke investeringen via het Rio-programma dat jaarlijks goed is voor 65 miljoen euro. Dit volstaat echter duidelijk niet. Een verhoging van het budget dringt zich op. Ondanks de moeilijke budgettaire toestand heeft de Vlaamse regering toch beslist om – via het FFEU – het bedrag in 2003 op te trekken met 10 miljoen euro.

Er wordt verder gezocht naar een oplossing van de BTW-problematiek van Aquafin.

In uitvoering van het decreet van 24 mei 2002 betreffende water bestemd voor menselijke aanwending (drinkwaterdecreet) worden momenteel de uitvoeringsbesluiten voorbereid, ondermeer om een reguleringsinstantie op te richten die de drinkwatersector moet aansturen en begeleiden in de richting van meer performantie, betere dienstverlening en meer transparantie.

Mestbeleid

In het kader van de Europese nitraatrichtlijn werden door de Vlaamse regering bijkomende kwetsbare zones water aangeduid. In de loop van 2002-2003 wordt, zoals met de landbouworganisaties afgesproken, het oppervlaktewatermeetnet verder uitgebreid en een grondwatermeetnet opgestart.

In 2001 en de eerste helft van 2002 was er een sterke toename in het aantal vergunningsaanvragen voor mestverwerkingsinitiatieven. In september 2002 werden in totaal reeds 167 dossiers ingediend, waarvan er al 137 een vergunning hebben bekomen.

In 2003 wordt opnieuw in 24.789.000 euro of 1 miljard frank voorzien voor de afbouw van de veestapel. Op 3 jaar tijd werd reeds 99.156.000 euro of 4 miljard frank uitgetrokken. De rondgedeelde nota bevat meer gedetailleerde cijfers over de stand van zaken. Door de verhoging van het budget van 2002 voor de afbouw van de veestapel met 24.789.000 euro, kan de opkoopregeling worden uitgebreid naar andere sectoren. Ook de pluimvee- en rundveehouders kunnen een vergoeding bekomen voor de afbouw van de veestapel.

Afvalbeleid

Voorkoming van afvalstoffen blijft de eerste prioriteit in het afvalstoffenbeleid. In 2003 vormt de preventie van verpakkingsafval het centrale thema. Bij de aanpassing van de erkenning van Fost Plus zal de minister rekening houden met de opmerkingen die hierover in de commissie werden gemaakt.

In 2003 zal gestart worden met de uitvoering van een duurzaam en coherent slijbbeleid, zoals opgenomen in het Uitvoeringsplan Slib. Verder is een sectoraal uitvoeringsplan Bagger- en ruimingsspecie in voorbereiding.

In het voorjaar 2003 zal de laatste hand worden gelegd aan een beleidsplan voor de aanpak van Hoogcalorisch Afval. Samen met de realisatie van nieuwe voorbehandelingsinstallaties, vormt de aanpak van hoogcalorisch afval een sluitstuk in het nieuwe beleid inzake afvalverwerking. In 2003 zal tevens een nieuw plan voor bouw- en sloofafval worden afgewerkt dat nieuwe impulsen zal geven aan de voorkoming, recuperatie en optimale verwerking van deze afvalstroom, met bijzondere aandacht voor gevaarlijke stoffen zoals PCB's en asbest.

Via een aanpassing van Vlarea (Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer) worden nieuwe aanvaardingsplichten ingevoerd voor verschillende stromen zoals minerale olie, vetten, landbouwfolies, houtafval en pijptafval.

Bodembeleid

Naast de sectorale fondsen wordt er een zogenaamd 'Ecologisch Fonds' opgericht, waaruit kan worden geput voor de verschillende saneringsinitiatieven, zowel de ambtshalve sanering als de projectmatige aanpak van woonzones en brownfields. Het fonds zal bestaan uit de huidige middelen voorzien op het Minafonds (voor 2003 wordt 34,8 miljoen euro uitgetrokken, wat ten aanzien van

1999 een vervijfvoudiging is) en de extra middelen uit het FFEU, aangevuld met bijdragen vanuit de industrie.

Na goedkeuring van het samenwerkingsakkoord over het sectoraal bodemsaneringsfonds BOFAS, kan de bodemsanering van tankstations vanaf 2003 op een structurele manier binnen de tien jaren worden opgelost. Ook met betrekking tot de particuliere stookolietanks wordt momenteel een gelijkwaardige structuur gefinaliseerd.

Voor de droogkuissector is reeds een eerste principenota klaar, die in de loop van 2003 tot de oprichting van een sectoraal fonds voor Vlaanderen moet leiden.

Inzake de sanering van brownfields zijn er momenteel 12 proefprojecten 'Brownfields' die versneld worden gerealiseerd. Ook met betrekking tot de geïntegreerde aanpak van vervuilde woonzones werden de eerste proefprojecten opgestart.

Natuurbeleid

Wat het natuurbeleid betreft, verwijst de minister naar de bespreking van de recente wijziging van het decreet Natuurbehoud (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 967/1-13*). Een reeks uitvoeringsbesluiten moet zorgen voor een operationalisering van de decreetswijziging op het terrein.

Het aankoopbeleid en de bosuitbreidingsinitiatieven worden voortgezet.

Plattelandsbeleid

De belangrijkste prioriteiten van het Vlaams Plattelandsbeleid zijn de optimalisering van de beschikbare inrichtings- en beheersinstrumenten en het uitwerken van het grondbeleid voor het platteland (buitengebied). Een nota over het plattelandsbeleid wordt voorbereid. De minister wil echter wachten op de resultaten van het kerntakendebat omdat er nog discussie bestaat over de rol die aan de provincies zal worden toegekend.

Een ontwerpdecreet voor de oprichting van een grondenbank is klaar. Via deze grondenbank wordt een ruilinstrument gecreëerd om een uitruiling tussen de agrarische en de natuurlijke structuur mogelijk te maken.

Een ontwerpbesluit inzake beheersovereenkomsten is principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering.

Partners van de Vlaamse overheid

De ontwikkeling van een duurzaam gemeentelijk en provinciaal beleid heeft zich vertaald in een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten en provincies, de opvolger van twee generaties milieuconvenanten. Intussen hebben 229 op 308 gemeenten de uitdaging aangegaan en de samenwerkingsovereenkomst voor 3 jaren ondertekend. Tegen begin 2003 wordt de definitieve evaluatie van de ingestuurde milieujaarprogramma's afgerond.

Ook de NGO's (niet-gouvernementele organisaties) die actief zijn inzake milieu en duurzame ontwikkeling spelen een zeer belangrijke rol. Vanaf 2003 wil de minister – naar analogie met de overeenkomst met de gemeenten en provincies – een samenwerkingsovereenkomst sluiten met de koepel van milieu- en duurzaamheidsorganisaties, en een structurele projectmatige ondersteuning uitbouwen.

Milieu en gezondheid

Een belangrijke aanbeveling van het Vlaams Parlement, namelijk de uitbouw van het Steunpunt Milieu en Gezondheid, is sinds 1 oktober 2001 een feit.

In 2003 gaat het project milieugevaarlijke stoffen van start. Dit is gericht op de ontwikkeling van een beleidskader om de reductiepercentages en kwaliteitsdoelstellingen voor milieugevaarlijke stoffen te bereiken. In 2003 mogen concrete realisaties worden verwacht voor pesticiden en asbest.

Einde 2001 keurde het Vlaams Parlement een decreet goed dat tegen eind 2003 in een principieel verbod voorziet op het gebruik van bestrijdingsmiddelen door openbare besturen (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, nr. 611/1-6*). De gemeenten beginnen zich bewust te worden van de consequenties en naar alternatieven te zoeken. De minister heeft opdracht gegeven om aan de betrokken besturen een handleiding te bezorgen. Begin 2003 wordt er een brede sensibiliseringscampagne opgezet om de burger te informeren over het gewijzigd pesticidengebruik van de openbare besturen en om het particulier pesticidengebruik te verminderen.

Milieuvergunningen

De minister verwijst naar het voorontwerp van decreet inzake integrale milieuvoorwaarden dat in het kader van het zomerakkoord door de Vlaamse regering werd goedgekeurd. Het bevat een geïnte-

greerde decretale basis voor het opleggen van algemene en sectorale voorwaarden aan hinderlijke inrichtingen. Het bevat tevens de decretale basis voor de invoering van integrale voorwaarden.

Een eerste reeks dringende Vlaamse herzieningen werd door de Vlaamse regering principieel goedgekeurd. Gelijktijdig wordt een globale herziening voorbereid. Deze bevat tal van vereenvoudigingen, aanpassingen op basis van nieuwe wetenschappelijke inzichten of BBT-studies en uiteraard ook bijkomende regelgeving om in te spelen op enkele recente maatschappelijke ontwikkelingen.

Herstructurering Vlaamse Milieuholding

Momenteel zijn de voorbereidende werkzaamheden om tot valorisatie van de meeste participaties over te gaan op kruissnelheid gekomen. Dit jaar zullen een aantal participaties kunnen gevaloriseerd worden.

Andere thema's

Wat de andere belangrijke thema's betreft (zoals milieubeleidsplan, lichtbeleid, hinder, regelgeving, e-governement) verwijst de minister naar de beleidsbrief Leefmilieu 2002-2003 en de rondgedeelde nota.

II. ALGEMENE BESPREKING

II. 1. Beleidsruimte en financiering van het milieubeleid

II.1.1. Algemene tussenkomst van de heer Erik Matthijs

Begroting leefmilieu – beleidsgroei

De heer Erik Matthijs verwijst naar de brochure "De Vlaamse begroting 2003" en de algemene toelichting bij de begroting 2003 (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, 13/1-A, p.41*). Leefmilieu krijgt volgens de spreker niet de middelen die het zou moeten krijgen volgens de prioriteit die eraan wordt gehecht. Milieu staat onder de gemiddelde lijn van beleids- en betalingskredieten. Het overtuigingstalent van de minister schiet volgens het lid opnieuw tekort.

De heer Matthijs laat verder opmerken dat de minister van Financiën en Begroting en de minister van Leefmilieu blijkbaar andere definities gebrui-

ken voor beleidskredieten. De eerste vermeldt 872.844.000 euro aan beleidskredieten voor de sector leefmilieu ; de minister van Leefmilieu zelf beweert over 796.134.000 euro te beschikken. De minister van Financiën en Begroting ziet een verschil van 17 miljoen euro met de begrotingscontrole, de minister van Leefmilieu een verschil van 5,8 miljoen euro. Wanneer het lid zelf de berekening maakt (niet-gesplitste kredieten + gesplitste vastleggingskredieten + vastleggingsmachtigingen) komt hij aan 802.727.000 euro. Hoe kan het parlement zijn controletaak uitvoeren als de ministers andere definities van beleidskredieten hanteren dan beschreven in de begrotingsdocumenten zelf ?

De heer Matthijs wijst erop dat de begrotingsstukken ook foute gegevens bevatten. Zo is volgens de algemene toelichting (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, 13/1-A, p. 39*) voor het thema leefmilieu het absolute verschil tussen de beleidskredieten voor 2003 (872.844.000 euro) en de aangepaste begroting 2002 (855.905.000) bijvoorbeeld gelijk aan 10.425.000 euro.

Aquafin en FFEU

De heer Erik Matthijs verwijst naar de opmerkingen van het Rekenhof bij de kredieten voor Aquafin (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr. 16/1, p.19*). In de begroting van het Minafonds staat nu 212.530.000 euro aan gesplitste vastleggingskredieten ingeschreven (artikel 361B4100). In het budgetoverleg van juli 2002 tussen het Vlaamse Gewest en Aquafin werd echter, conform de beheersovereenkomst, beslist om 227.850.000 euro in te schrijven.

De berekening van het budget gebeurt bovendien alsof het Vlaams Gewest slechts 6 percent BTW betaalt op de facturen van de NV Aquafin, terwijl momenteel wordt gefactureerd aan 21 percent BTW. Volgens het lid zou dus een bedrag van 259.156.590 euro moeten worden ingeschreven. Hoever staan de onderhandelingen over de BTW-problematiek nu ? Scheldt de federale regering het Vlaamse Gewest de achterstallige BTW-bedragen kwijt ? Het lid stelt dat zijn fractie de belofte en het vooruitschuiven van de problematiek beu is.

De heer Matthijs verwijst naar een bericht in de pers waarin wordt gemeld dat de minister over een 'geheim potje' van 50 miljoen euro zou beschikken, mocht de BTW-voet voor Aquafin van 6 naar 21 procent worden opgetrokken. Het lid meent dat het verschil in BTW wordt gedebudgetteerd en geprefinancierd door de NV Aquafin, die daarvoor leent met waarborg van het gewest.

De heer Matthijs herhaalt zijn algemene opmerking bij vorige begrotingsrondes : de middelen uit het FFEU zijn bestemd voor eenmalige investeringen en niet voor het uitvoeren van het algemeen beleid. Hier worden de middelen uit het FFEU gebruikt voor reguliere of terugkerende investeringen die in een meerjarenprogramma thuishoren.

Bij de begrotingscontrole in 2003 zou de minister volgens haar toelichting 37.184.000 euro uit het FFEU krijgen. De middelen voor 2003 zullen onder meer aangewend worden in het kader van de waterbeheersing (24,7 miljoen euro). Is in dat bedrag de 10 miljoen euro voor het Rio-programma en de 12,5 miljoen euro voor het creëren van ruimte voor water inbegrepen ?

Wat betekenen de beleidskredieten in het geval van Aquafin ? In de toelichtingen wordt melding gemaakt van 76.743.000 euro beleidskredieten (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr.13/1-A, p. 42*) en respectievelijk 212.530.000 en 138.498.000 euro voor lopende uitgaven en investeringsuitgaven (nr.13/1-B, p. 709). De beleidskredieten lijken de heer Matthijs erg beperkt in vergelijking met de lopende uitgaven en investeringsuitgaven.

Rio-programma

De heer Erik Matthijs stelt vast dat voor het Rio-programma 65 miljoen euro wordt uitgetrokken. Een verhoging van het budget dringt zich volgens de minister echter op. In haar toelichting stelt de minister dat "ondanks de moeilijke budgettaire toestand de Vlaamse Regering heeft beslist om via het FFEU het bedrag op te trekken met 10 miljoen euro". De heer Matthijs wil weten wat de reden is van deze moeilijke budgettaire toestand. Nog niet lang geleden schreeuwde deze regering uit dat ze 165 miljard frank en later 270 miljard frank extra beleidsruimte had. Als de minister nu spreekt van een moeilijke budgettaire toestand dan is dit de schuld van deze regering die alles heeft verkwaanseld.

Een bijkomend element is volgens de heer Matthijs dat goedgekeurde projecten door de VMM en beloften voor subsidies aan gemeenten ten laste van het Minafonds niet worden uitgevoerd.

De minister stelde in de toelichting dat de verantwoordelijkheden inzake waterzuivering van gewest en gemeenten duidelijk zullen worden gescheiden. De heer Matthijs meent dat voor de waterzuivering nog enorm veel middelen nodig zullen zijn ; middelen die zullen moeten komen van het gewest, de gemeenten of de burgers. Het lid vreest dat deze

laatst het slachtoffer zullen zijn en dat de zo geprezen belastingsverlaging zeer vlug verdampt zal zijn. Het lid hekelt dat intussen op congressen nog nieuwe belastingverlagingen worden aangekondigd.

Wanneer het Vlaamse Gewest tegen 2005 wil voldoen aan de Europese verplichtingen inzake de sanering van de oppervlaktewateren, dan impliceert dat volgens het lid een enorme financiële uitdaging voor de gemeenten. Volgens de VVSG zouden de gemeenten de komende jaren nog ruim 7,6 miljard euro aan investeringen moeten doen. Een onbetaalbaar bedrag wanneer wordt vastgesteld dat het totale jaarlijkse investeringsvolume van de Vlaamse gemeenten circa 1 miljard euro bedraagt. Het Vlaamse Gewest subsidieert een deel, maar het voorziene bedrag zal niet volstaan.

Er zijn niet alleen de investeringen in de infrastructuur, maar ook de bekommernis om de steeds weerkerende overstromingen. Hoe denkt de minister daaraan te verhelpen? Wordt hiervoor een actieplan uitgewerkt? Hoe zullen de middelen uitgetrokken voor "ruimte voor water" worden verdeeld?

Een ander probleem is de sanering van vervuilde gronden en waterbodems. De kostprijs van grondrecyclage ligt hoog en brengt opnieuw lasten mee voor de gemeenten. Het ontwerp Milieubeleidsplan stelt sanering van waterbodems in het vooruitzicht, op basis van op te stellen waterbodemsaneringsplannen. Zal het Vlaamse Gewest hierin tussenkomen?

Subsidiëren en aankopen

Volgens de heer Erik Matthijs kan de minister zich beroepen op een hoge benuttingsgraad van de middelen voor leefmilieu. Voor een dergelijke hoge benuttingsgraad is er echter een gemakkelijke weg en een moeilijke weg: de gemakkelijke weg is subsidies verlenen en aankopen doen. Daarbij kan volgens het lid de achterban worden beloond, of, zoals bleek bij de vastgestelde fraude in het Mina-fonds kunnen de ambtenaren zichzelf belonen. Daartegenover staat een moeilijke weg: het werkelijk verbeteren van de kwaliteit van het beleid, degelijk onderzoek en degelijke controle op de toepassing van de milieuwetgeving en op het beheer van de natuur. Door het kopen van een bos is er volgens het lid niet meer groen dan vroeger, en of het beter beheerd wordt als het in handen is van een natuurvereniging is volgens het lid nog maar de vraag. Ondanks de hoge kost is het resultaat voor het mi-

lieu erg mager en daarom moet men het aankoopbeleid in vraag durven stellen.

Een belangrijke milieudoelstelling uit de regeringsverklaring van 1999 komt hierdoor volgens de heer Matthijs niet dichterbij. Met een uitgesproken subsidie- en aankooppolitiek doet de minister volgens het lid niet aan "herijken" van het Vlaams milieubeleid.

Minafonds

Uit de toelichting bij de begroting (stuk 13/1-B, p. 723) blijkt dat de dotatie aan de DAB Minafonds met 13.271.000 euro wordt vermeerderd. Het totale bedrag (162.711.000 euro) is volgens de heer Erik Matthijs nog steeds minder dan de helft van het krediet uit 2001 (325.940.000 euro). De uitvoeringsgraad was 100 percent maar, zoals reeds gezegd, leveren subsidies, dotaties en aankopen een zeer hoog uitvoeringspercentage op. De nuttigheidsgraad in het kader van het milieubeleid is volgens de heer Matthijs minder duidelijk. Waarom de halvering in 2002 en nu opnieuw de verhoging van het bedrag?

II.1.2. Algemene tussenkomst van de heer Paul Wille

De heer Paul Wille herhaalt zijn gekende standpunt dat de financiering van het milieubeleid grotendeels via de gewone begroting kan verlopen. De minister heeft in dat verband al inspanningen gedaan en voor het lid mogen die worden voortgezet. De heer Wille sluit zich ook aan bij de maatregelen die de minister genomen heeft na de vaststelling van onregelmatigheden bij de boekhouding van het Minafonds.

Door de debudgettering van het leefmilieubeleid naar het Minafonds, moet de begrotingsbespreking volgens de heer Wille worden opgesplitst in twee delen: enerzijds de eigenlijke begrotingsprogramma (PR 61.1 tot 61.5) en anderzijds de begroting van het Minafonds waar nog steeds het gros van de inkomsten en de uitgaven zit.

Programma's

Het lid beperkt zich tot twee opmerkingen wat de programma's 61.1 en 61.4 betreft. De belangrijkste post in programma 61.1 Leefmilieu blijft uiteraard de dotatie aan het Minafonds die gestegen is tot 162.711.000 euro (tegenover 149.440.000 euro in de aangepaste begroting 2002). Door de uitzuivering

worden nu meer posten op de gewone begroting terug gevonden. Bij de andere posten worden bijna geen stijgingen vastgesteld en wordt een status quo ten aanzien van 2002 gehandhaafd. Het meetnet van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) staat nu blijkbaar bijna op punt aangezien de kredieten hiervoor stabiliseren op 3.558.000 euro.

In programma 61.4 Landbeheer gaat opnieuw het overgrote deel van de bestedingen (23.050.000 euro en 915.000 euro) naar de dotaties aan de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). Rekening houdend met de nieuwe opdrachten van de VLM en het afsluiten van natuurbeheersovereenkomsten, kan men zich volgens het lid de vraag stellen of een status quo hier voldoende is.

Inkomsten Minafonds

Wat betreft het Minafonds laat de heer Wille eerst opmerken dat na de uitzuivering van vorig jaar de werkingsdotaties van OVAM, VMM en VLM zich niet meer in het fonds bevinden, maar wel in de gewone begroting. Dit heeft binnen het Minafonds weliswaar een daling van de uitgaven tot gevolg, die wordt gecompenseerd met een daling van de dotatie uit de algemene middelen aan de inkomstzijde. Daarbij mag uiteraard niet worden vergeten dat het geld nog steeds wordt uitgegeven.

De ontvangsten uit heffingen worden geraamd op 65.667.000 euro voor de afvalheffingen. Dat is een lichte daling, bijna een status quo, tegenover de 66.820.000 euro in 2002. De ontvangsten uit de afvalwaterheffing stijgen licht tot 238.068.000 tegenover 234.898.000 euro in 2002. Voor de twee heffingen samen betekent dit een stijging van 2.017.000 euro of ongeveer 81 miljoen frank.

De opbrengsten uit de mestheffingen stijgen daarentegen fors tot 11.529.000 euro, een toename met 6.720.000 euro of 271 miljoen frank. Er is ook opnieuw een stijging van de inkomsten uit de grondwaterheffing (met 2.046.000 euro of 82,5 miljoen frank).

Globaal gezien stijgen de inkomsten uit de heffingen met 10.733.000 euro (433 miljoen frank) of 3,3 percent. Na de daling van vorig jaar (- 2,8 percent) is er dus opnieuw een stijging van de heffingsopbrengsten te noteren na drie opeenvolgende dalingen in de jaren daarvoor (3,3 percent in 1998 ; 2,8 percent en 6 percent in 2000). Er is dus voor de tweede maal in zes jaar een stijging van de ontvangsten uit de heffingen.

De totale ontvangsten uit het Minafonds worden voor 2003 begroot op 928.045.000 euro of 37.437 miljoen frank of alweer 41.348.000 euro (1.668 miljoen frank) minder dan in 2002. Dit is gedeeltelijk te wijten aan het feit dat het overgedragen saldo daalt. Dit bedraagt nu 418.323.000 euro of ongeveer 16,9 miljard frank ; ruim 2,6 miljard frank minder dan in 2002. Na de begrotingsherziening van 2002 lijkt het voor de heer Wille duidelijk dat de huidige minister er in geslaagd is de anomalie inzake overdrachten te stoppen en een betere betaling van de middelen te realiseren. Dit is volgens het lid het belangrijkste punt in de appreciatie van de voorliggende begroting. Het lid zegt alleen te hopen dat deze trend blijft aanhouden.

Wat de dotatie uit de algemene middelen aan het Minafonds betreft, is er in de begroting 2003 opnieuw een stijging met 8,9 percent (13.271.000 euro of 535,4 miljoen frank). In 1999 werd een stijging met 17,4 percent ten opzichte van 1998 vastgesteld. In 2000 ging het om een stijging met 40 percent ten opzichte van 1999, gevolgd door een stijging in 2001 met 29 percent. In 2002 was er de extreme daling met 50 percent, ten gevolge van de reeds genoemde uitzuivering. Volgens de heer Wille is na de uitzuivering van vorig jaar de stijgende trend van de dotatie blijkbaar weer op gang gekomen, alhoewel in vergelijking met het recente verleden deze stijging eerder beperkt lijkt.

Het beeld voor 2003 is voor de heer Wille dus een nieuw beeld, namelijk een stijging van de inkomsten uit de heffingen én een stijging van de dotatie. Dat is nieuw want in het verleden was er steeds een daling van de ontvangsten uit de heffingen en een stijgende dotatie. Zonder de financiering uit de algemene middelen van de kosten van de leefmilieuadministratie in rekening te brengen, brengt dit de verhouding heffingen/algemene middelen op 67,5 tegenover 32,5 percent. In 2002 ging het om een verhouding van 68,6% tegenover 31,4% ; in 2001 om 51% ten opzichte van 49% ; in 2000 54% ten opzichte van 46% ; in 1999 64% en 36% ; in 1998 68% en 32% ; in 1997 70% en 30% en in 1996 77% en 23%. Door de stijging van beide financieringsmiddelen blijft in de voorliggende begroting 2003 de verhouding heffingen/dotatie dus min of meer gehandhaafd ten opzichte van 2002.

Deze hele evolutie is volgens de heer Wille echter te relativiseren daar ze te wijten is aan het overhevelen van de werkingsdotaties aan OVAM, VMM en VLM naar de gewone begroting. Maar toch moet worden opgemerkt dat de dotatie opnieuw aan het stijgen is met een grotere snelheid dan de heffingen. Een belangrijke vraag is dan ook in hoeverre

dit een constante dan wel een jaargebonden ontwikkeling is.

Wat de inkomsten betreft, vraagt de heer Wille tot slot waar de inkomsten uit dividenden uitgekeerd door de dochters van de Vlaamse Milieuholding kunnen worden terug gevonden.

Uitgaven Minafonds

Aan de uitgavenzijde neemt de heer Wille een licht stijgende trend waar. De dotatie aan de NV Aquafin wordt nogmaals verhoogd tot een totaal van 351 miljoen euro of 14.160 miljoen frank (ten opzichte van 13.054 miljoen frank in 2002), wat lager is dan het vooropgestelde groeiritme van deze uitgaven. Het bedrag dat voor vergoedingen in het kader van het mestactieplan wordt uitgetrokken daalt opnieuw tot 8.576.000 euro of 346 miljoen frank (ten opzichte van 742 miljoen frank in 2002).

De heer Wille informeert verder naar de reden van de schommelingen in de kredieten waarin jaarlijks wordt voorzien voor schaderegelingen en verwerkingen in uitvoering van het duinendecreet (respectievelijk 1.027.000 en 4.500.000 euro GOK in 2003).

Nog bij de uitgaven worden de gesplitste ordonanceringskredieten (GOK) tot ondersteuning van de aanleg van gemeentelijke rioleringen opnieuw verminderd tot 45 miljoen euro of 1,8 miljard frank ten opzichte van 50,8 miljoen euro of ongeveer 2 miljard frank in 2002. Is dit te rijmen met de steeds stijgende vraag naar subsidiëring? Opvallend is volgens de heer Wille dat de investeringsuitgaven van Aquafin met 25 miljoen euro of 1 miljard frank toenemen. Is het de bedoeling hiermee te investeren in de gemeentelijke infrastructuur en zo ja, waarom gebeurt dat op deze manier?

De kredieten voor ambtshalve bodemsanering (30.664.000 euro of 1.236 miljoen frank gesplitste vastleggingskredieten) blijven volgens de heer Wille nog steeds achter. Het gaat niet op de onderbesteding van deze middelen te blijven wijten aan de moeilijke juridische procedures in uitvoering van het bodemsaneringsdecreet. Als dit de oorzaak is, staat niets een vereenvoudiging van deze procedures in de weg.

De kredieten voor het verhogen van de oppervlakte aan natuur- en bosgebieden lijken de heer Wille gestabiliseerd. Na een daling van deze budgetten in 2000 en een forse stijging in 2001, gevolgd door opnieuw een daling is er nu een stabilisatie rond de 30 miljoen euro of 1,2 miljard frank. De spreker

benadrukt dat zijn fractie achter het aankoopbeleid staat.

De GOK voor de afbouw van de veestapel in het kader van de mestproblematiek dalen tot 30.452.000 euro of 1,228 miljard frank (tegenover bijna 50.000 euro of 2 miljard frank in 2002). Is dit te wijten aan het succes van de mestverwerking? Hoe lang gaat deze maatregel nog standhouden?

Conclusie

De conclusie van de heer Paul Wille is dat er na de uitzuivering van het Minafonds blijkbaar een stabilisatie is ingetreden. Zowel de ontvangsten uit de heffingen als de dotatie uit de algemene middelen stijgen, maar de laatste blijkbaar in een iets sneller tempo. De verhouding heffingen/dotatie blijft op een 70/30 verhouding steken. Het is voor de spreker evenwel duidelijk dat de trend zich doorzet om steeds meer te putten uit de algemene middelen. Er werd door de minister duidelijk iets gedaan aan de al te grote overdrachten van saldo's van het Minafonds, waaruit kan worden afgeleid dat de beschikbare middelen ook daadwerkelijk worden geïnvesteerd. Voorgaande leefmilieuministers hadden, om diverse redenen, meer moeilijkheden om de beschikbare middelen aan te wenden. Wat Aquafin en de bodemsanering betreft, haalt het investeringsritme echter nog steeds de doelstelling van 8 jaar geleden niet.

De Vlaamse leefmilieubegroting 2003 is volgens de heer Wille atypisch in vergelijking met de vorige begrotingen. Voor het eerst dalen de uitgaven van het Minafonds. Er is dus blijkbaar minder geld ter beschikking voor het leefmilieu, zoals ook door de heer Matthijs werd opgemerkt. Deze middelen worden gehaald bij een licht verhoogde heffingsopbrengst en een iets hogere bijdrage uit de algemene middelen, een situatie die eveneens nieuw is.

De aanbeveling uit de resolutie van het Vlaams Parlement van 1997 inzake de financiering van het milieubeleid die stelde dat het niveau van de heffingen constant moet blijven, wordt nu voor het eerst niet meer nageleefd aangezien de stijging nu bijna algemeen is. Dit hoeft ook niet aangezien de aanbeveling in de resolutie slechts liep tot 2002. De vraag van de heer Wille is echter of de boodschap die deze begroting meegeeft reeds een voorafname is op het aangekondigde debat over de financiering van het milieubeleid.

De verhouding heffingen/algemene middelen binnen het Minafonds wordt ten opzichte van het voorgaande jaar quasi constant gehouden.

De heer Wille ziet een minister die duidelijk niet meer geld heeft kunnen losmaken voor leefmilieu en die moet roeien met de riemen die ze heeft. Hierdoor kunnen andermaal een aantal uitgaven inzake sanering van water en bodem in een trager tempo verlopen. Bovendien zijn er geen middelen voor talrijke nieuwe initiatieven zoals de verdere investeringen in het afvalbeleid en de waterbodems. Tenzij het aangekondigde financieringsdebat in 2003 nieuwe deuren opent, lijkt het erop dat de minister het lopende beleid verder zal moeten uitvoeren naar 2004 toe, zonder veel nieuwe initiatieven aan de dag te kunnen leggen of het moet gaan om initiatieven op het organisatorische en legistische vlak. Waar mogelijk zal de fractie van de heer Wille de minister echter steunen in het streven naar meer middelen voor milieubeleid.

II.1.3 Algemene tussenkomsten van andere leden

De heer *Jacky Maes* onderschrijft de opmerking van de heer Wille dat – wanneer men de prioriteiten in de beleidsbrief naast de begroting legt – enkel kan worden vastgesteld dat er te weinig middelen beschikbaar zijn om het milieubeleid uit te voeren. Het lid wil de vraag om voldoende middelen voor het leefmilieubeleid ondersteunen. Naast de begroting is echter ook de rekening van het voorbije jaar belangrijk. Daaruit moet blijken in welke mate de middelen werden besteed en de beloofde initiatieven daadwerkelijk werden uitgevoerd. De beleidsbrief Leefmilieu met de beleidsprioriteiten voor 2002-2003 is dermate ambitieus dat het lid de indruk heeft dat de minister na 2004 nog een periode nodig heeft om de doelstellingen te realiseren.

In een reactie op de tussenkomst van de heer Matthijs, merkt mevrouw *Isabel Vertriest* op dat enerzijds vaak de kritiek wordt geuit dat er te veel koerswijzigingen zijn. Anderzijds wordt beweerd dat de herijking van het milieubeleid nog niet gestart is. Het voorbije jaar werden volgens mevrouw Vertriest echter een aantal belangrijke decreetswijzigingen goedgekeurd en andere ontwerpen van decreet staan op stapel. De herijking van het Vlaamse milieubeleid is dus wel degelijk een feit.

Mevrouw Vertriest reageert ook op de tussenkomsten van de heren Wille en Maes over de middelen die aan het milieubeleid worden besteed. Er moet inderdaad worden vastgesteld dat de sector milieu in deze begroting zuinig wordt bedeed. Het lid steunt de vraag naar meer middelen voor het leefmilieubeleid en verzoekt de andere sprekers deze

vraag ook in hun fractie hard te maken. Er is een zeer grote historische ecologische schuld te vereffenen, ondermeer inzake waterzuivering en bodemsanering, en de maatschappelijke vraag is binnen welke termijn en met welke middelen men die schuld wil aflossen. De voltallige Vlaamse regering zou zich over dit belangrijke vraagstuk moeten buigen.

De heer *Jos Bex* meent dat de begroting leefmilieu een grotere transparantie behoeft. Die opmerking werd voorgaande jaren al gemaakt en het lid denkt dat iedereen daar intussen mee kan instemmen. Dat streven naar een grotere doorzichtigheid moet worden meegenomen in de aangekondigde discussie over de langetermijnfinanciering van het milieubeleid.

Een algemene opmerking van het lid bij beleidsbrieven is dat vaak naar lopende projecten wordt verwezen zonder dat er, in volgende beleidsbrieven, concrete informatie over de voortgang van die projecten wordt gegeven.

II.1.4 Repliek van de minister

Mevrouw *Vera Dua*, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, is verheugd met de reactie vanuit diverse fracties dat meer middelen voor het milieubeleid noodzakelijk zijn. Ook in de Vlaamse regering is vooropgesteld dat het debat over de langetermijnfinanciering van het milieubeleid op een ernstige manier zal worden gevoerd. De discussie-nota van de minister kan daartoe de basis vormen.

Over enkele knelpunten, zoals de financiering van het rioleringsbeleid, zal een grondige discussie moeten worden gevoerd. Dergelijk financieringsprobleem is niet van die aard dat het in een begrotingsronde kan worden opgelost. Het is ook een illusie te denken dat de achterstand inzake rioleringen en bodemsanering op korte termijn kan worden ingelopen. Te veel kredieten vrijmaken in een bepaald jaar leidt tot oververhitting van de markt, waardoor een veel hogere prijs moet worden betaald voor de uitvoering van projecten.

De minister meent dat de beleidsbrief niet zo ambitieus is dat ook de beleidsdoelstellingen voor de volgende legislatuur al vast liggen. Wel is het zo dat grote structurele veranderingen moeilijk in één legislatuur kunnen worden afgerond. Bepaalde grote projecten kunnen nog deze legislatuur op het spoor worden gezet, en het is dan afwachten hoe die na 2004 kunnen worden voortgezet.

Financieringsfonds

Intussen is de minister tevreden dat de mogelijkheid bestaat om voor investeringen in het milieubeleid op het Financieringsfonds voor Eenmalige Uitgaven een beroep te doen. Volgens de minister beantwoorden leefmilieu-investeringen perfect aan de voorwaarden van het FFEU, aangezien het duidelijk om eenmalige investeringen gaat, zoals bijvoorbeeld de aanleg van rioleringen of de sanering van verontreinigde gronden. Het is dan ook logisch dat leefmilieu op de eerste rij staat wanneer over middelen uit het financieringsfonds wordt gediscussieerd. Daardoor wordt gedeeltelijk tegemoet gekomen aan de opmerkingen over de beperkte middelen.

De minister laat ook een tabel met de kredieten beschikbaar voor Leefmilieu binnen het FFEU aan het verslag toevoegen.

Beleidskredieten

In antwoord op de opmerking van de heer Matthijs hierover, stelt de minister dat ze in haar toelichting met "beleidskredieten" de ruimte bedoelt die ze heeft om engagementen aan te gaan. De minister van Financiën en Begroting maakt een technische berekening van de beleidskredieten en houdt daarin ook rekening met de netto-schuldaangroei van Aquafin in 2003 (+ 76.743.000 euro) en met een correctie op het niveau van de variabele kredieten (-33.000 euro). Het resultaat van deze twee correcties is 872.844.000 euro, het cijfer dat kan worden teruggevonden in de algemene toelichting bij de begroting 2003. Om verwarring te vermijden, stelt de minister voor dat ze in de toekomst de term "engagementsruimte" of "beleidsruimte" zal gebruiken. Dit kan volgens haar inderdaad de duidelijkheid voor het parlement vergroten.

Minafonds

De minister heeft verder geen opmerkingen bij de analyse van de heer Wille over de verhouding ontvangsten uit heffingen/dotatie uit de algemene middelen in het Minafonds. Zoals de spreker opmerkte, moet uiteraard rekening worden gehouden met de gevraagde (en uitgevoerde) uitzuivering van het Minafonds. Na deze uitzuivering kan worden nagegaan hoe de verhouding er in de toekomst moet uitzien. Voor belangrijke uitdagingen in het milieubeleid zijn nog aanzienlijke middelen nodig, en het standpunt van de minister is dat men in dat verband de discussie over de heffingen moet durven voeren.

De minister meent dat met de uitzuivering reeds veel gedaan werd om de transparantie van de milieubegroting te verbeteren. Ze heeft wel begrip voor het feit dat het verschuiven van kredieten, bijvoorbeeld van de begroting van het Minafonds naar de departementale begroting of naar het programma bestaansmiddelen, het voor de parlementsleiders moeilijk maakt om de evolutie van de dotaties en bepaalde begrotingsposten doorheen de tijd op te volgen en te vergelijken.

De minister laat verder opmerken dat de benuttingsgraad van de middelen in het Minafonds, die aanzienlijk hoger is dan in het verleden, ook tot gevolg heeft dat er geen saldo's meer beschikbaar zijn om extra of onverwachte uitgaven te dekken.

Aquafin

Wat de kredieten voor Aquafin betreft, stelt de minister dat niet over alle investeringen een akkoord werd bereikt tussen de NV Aquafin en de Vlaamse regering. De daaruit voortvloeiende patstelling heeft tot gevolg dat sommige vragen van Aquafin niet worden gehonoreerd. Het Rekenhof verwijst naar de beheersovereenkomst, maar de minister wil de overeenkomst net op dat punt wijzigen. Het gaat volgens de minister niet op dat het Vlaamse Gewest als hoofdaandeelhouder geen enkel verhaal heeft tegen de door Aquafin voorgestelde uitgaven. Het gaat om een delicate situatie en de minister is dan ook overtuigd van de noodzaak om de onderhandelingen met Aquafin goed voor te bereiden.

Eind november 2002 zal een overlegcomité plaatsvinden over de BTW-problematiek. De minister is gerust wat de vorderingen betreft van achterstallige BTW-bijdragen die op het verleden betrekking hebben. Het gaat niet om een schuld die moet worden kwijtgescholden, aangezien juridisch duidelijk kan worden aangetoond dat de BTW-voet van 6 percent mocht worden toegepast. Voor de toekomst zal naar een structurele oplossing moeten worden gezocht. Het is een moeilijke oefening, waarbij ook rekening moet worden gehouden met de randvoorwaarden die door de Europese Commissie worden gesteld.

Wat betreft de opmerkingen over de investeringskredieten van Aquafin, stelt de minister dat de grote uitgaven doorgaans pas jaren na de start van een investeringsprogramma volgen. Enkele belangrijke investeringsdossiers zijn geblokkeerd of slepen aan. De deblokking van enkele belangrijke waterzuiveringsdossiers zal een positieve invloed hebben op de waterkwaliteit.

Rio-programma

Minister Vera Dua laat opmerken dat het Rio-programma door de vorige minister van leefmilieu werd gestart als een tijdelijk programma met een looptijd van 5 jaar. De huidige regering heeft terecht beslist het programma te verlengen en de subsidies voor de aanleg van gemeentelijke rioleeringen te verhogen. Dit heeft natuurlijk enorme budgettaire consequenties, zeker omdat de vraag vanwege de lokale besturen zeer groot blijft.

De daling van de ordonnanceringskredieten waarnaar de heer Wille verwijst, is volgens de minister te verklaren door het feit dat inzake uitbetaling van de dossiers een grote inhaaloperatie achter de rug is. Daartoe werden hoge bedragen aan GOK ingeschreven. Nu de betalingen aan de gemeenten weer min of meer op schema verlopen, kan opnieuw een lager bedrag worden ingeschreven.

Natuur en duinen

Indien de diverse posten (inclusief FFEU) voor de aankoop van natuur, bos en te bebossen terreinen in aanmerking worden genomen, is volgens de minister een budget van ongeveer 50 miljoen euro of 2 miljard frank beschikbaar.

De schommeling in de kredieten in uitvoering van het Duinendecreet is volgens de minister het gevolg van de dossiers die voor het volgende begrotingsjaar worden verwacht. De nodige middelen worden zo nauwkeurig mogelijk geraamd en er wordt vermeden om onnodig hoge bedragen in te schrijven. De minister laat aan het verslag toevoegen dat het krediet voor aankoop van duingebied in 2002 eenmalig werd verhoogd voor de aankoop van de "Zwinbosjes". In 2003 wordt dit krediet terug op het oude niveau gebracht. Het verschil werd overgeheveld naar het reguliere aankoopkrediet van de afdeling Natuur.

Vlaamse Landmaatschappij

De status quo van de middelen voor de Vlaamse Landmaatschappij, niettegenstaande nieuwe opdrachten, impliceert volgens minister Dua dat de VLM moet uitmaken hoe de middelen het best worden georiënteerd en waar het zwaartepunt ligt. Inzake ruilverkavelingsprojecten wordt nu eerder op de rem gestaan, terwijl projecten van natuurinrichting en landinrichting toenemen. Dit heeft tot gevolg dat de administratie moet uitmaken hoe het beschikbare personeel kan worden herverdeeld over de verschillende opdrachten.

II.2 Vlaamse Milieuholding

De verwachte inkomsten uit de valorisatie van een deel van de VMH-participaties worden door de minister op 15 miljoen euro geraamd. Die raming lijkt de heer *Erik Matthijs* realistisch, hoewel sommigen blijkbaar aan reusachtige bedragen denken.

De heer Matthijs vraagt of de minister en de regering akkoord gaan met de striemende kritieken van een lid van de meerderheid. Dat lid zegt in een interview dat anderhalf jaar na de regeringsbeslissing om de VMH op te doeken er nog bijna niets is gebeurd. Bovendien zou niemand in de regering stilstaan bij de belangenvermenging die de minister van Leefmilieu voor zichzelf creëert door de voogdij over enerzijds de nieuwe PMV (Participatiemaatschappij Vlaanderen) en anderzijds de toekomstige reguleringsinstantie op te eisen.

De heer *Paul Wille* herinnert aan eerdere tussenkomsten over zijn visie op de herstructurering van de VMH. De beslissingen van de Vlaamse regering inzake de herstructurering zouden volgens het lid wel eens onuitvoerbaar kunnen blijken. Het lid zegt nog steeds te wachten op de balansen van de dochtermaatschappijen van de VMH. Kan de minister het verslag van de algemene vergadering aan het parlement bezorgen? Zijn de rekeningen van de NV Vlar voor 1996 en 1997 al dan niet neergelegd? Bestaat er hier geen onwettige toestand?

De heer Wille vraagt om het debat over de VMH verder te zetten in de commissie. Zijn belangrijkste kritiek blijft de volledige afwezigheid van een marktbevraging. Het lid informeert of de minister op de hoogte is van opmerkingen van de Europese Commissie over de werking van de VMH.

Minister *Vera Dua* bevestigt dat met de brief van 16 oktober 2002 de Europese Commissie België in gebreke heeft gesteld aangaande de toepassing van de gemeenschapsregels inzake overheidsopdrachten, de vrijheid van vestiging en het vrij verkeer van diensten naar aanleiding van diverse projecten van de VMH en haar dochterondernemingen. De antwoordtermijn is bepaald op 21 december 2002.

De heer Wille wil geenszins vooruitlopen op de definitieve uitspraak in dit dossier, maar herinnert aan de opmerkingen die hij sinds enkele jaren maakt over de toepassing van de gemeenschapsregels inzake overheidsopdrachten. De gevolgen van een eventuele uitspraak kunnen ook verder strekken dan de problematiek van de VMH en bijvoorbeeld ook gevolgen hebben voor de intergemeentelijke samenwerking.

Op vraag van de heer Wille zal de minister laten nagaan in welke mate de briefwisseling met de EC in deze fase van de procedure ter beschikking kan worden gesteld van commissieleden. De minister benadrukt verder dat het geenszins de bedoeling kan zijn belangenvermenging te creëren tussen de nieuwe reguleringsinstantie en de PMV. De minister zal de andere vragen van de heer Wille verder laten onderzoeken.

II.3. Luchtbeleid – Milieu en gezondheid

Klimaatplan

In hoofdstuk 1 – Luchtbeleid van de beleidsbrief wordt in de eerste alinea aangehaald dat de verdeling van de inspanningen voor de reductie van de verschillende emissies zal worden geregeld via economische instrumenten. De heer *Jacky Maes* vraagt wat de minister hiermee bedoelt en wat dit betekent voor de andere opties die reeds door de regering genomen zijn, zoals het principe van de benchmarking convenant? In die laatste optie, die wordt verdedigd door de minister van Energie, zullen bedrijven kunnen worden vrijgesteld op voorwaarde dat ze tot de top behoren inzake energie-efficiëntie. Dit is een middel om de Kyoto-norm te behalen.

De *minister* antwoordt dat heffingen op vervuilen de emissies in andere landen reeds langer bestaan. Deze heffingen en het systeem van verhandelbare emissierechten kunnen in de eerste plaats zorgen voor een vermindering van de emissie. De inzet van de economische instrumenten sluit volgens de minister aan bij de optie om benchmarking convenants te sluiten met bedrijven voor wat de CO₂-uitstoot betreft. De verschillende instrumenten worden op elkaar afgestemd.

Volgens de beleidsbrief van de minister blijft een randvoorwaarde om de Vlaamse doelstellingen inzake luchtbeleid te realiseren dat de federale regering voldoende begeleidende maatregelen neemt op het vlak van energietarieven, transport en fiscaliteit. De heer *Jos Bex* herhaalt zijn eerder ingenomen standpunt dat het Vlaamse gewest de eigen bevoegdheden ook maximaal moet benutten.

De *minister* gaat akkoord met de stelling dat het Vlaamse gewest zijn eigen bevoegdheden maximaal moet benutten om de doelstellingen te halen. De passage over de begeleidende maatregelen door de federale regering slaat onder meer op de invoering van een energieheffing, die als bijkomende stok achter de deur noodzakelijk wordt geacht.

De Vlaamse regering verwacht wat dit betreft een initiatief van de federale regering.

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* stelt vast dat de minister 82.000 euro vrijmaakt voor de uitbouw van het permanente secretariaat in het kader van de uitvoering van het Kyoto-protocol en het samenwerkingsakkoord inzake het Nationaal Klimaatplan. Gaat het om een Vlaams of een nationaal secretariaat?

De *minister* laat in het verslag opnemen dat het om een Vlaamse bijdrage gaat in de personeelskosten van het permanent secretariaat, dat de Nationale Klimaatcommissie ondersteunt. Het aandeel van Vlaanderen bedraagt 57,11 percent. Het permanent secretariaat is samengesteld uit ambtenaren van de gewesten en de federale overheid.

Milieu en Gezondheid

In het hoofdstuk 6. Milieu en gezondheid van de beleidsbrief ligt volgens de heer *Jacky Maes* het accent te veel op het nauwkeurig registreren als een eerste voorbereidende stap, bijvoorbeeld inzake pesticidengebruik. In afwachting van een goede registratie en wetenschappelijk onderbouwde inventarisatie kunnen volgens het lid de zwaarste problemen reeds worden aangepakt.

Mevrouw *Isabel Vertriest* bevestigt dat het belangrijk is over goede meetgegevens te beschikken. Een aantal belangrijke tendensen zijn echter nu reeds duidelijk. Uit de beschikbare rapporten, zoals het Milieu- en natuurrapport Vlaanderen, blijkt dat de industrie, onder druk van het milieu-beleid, de laatste 10 jaar belangrijke stappen heeft gezet in het terugdringen van de vervuiling. Wat betreft de landbouwsector is inzake de verontreiniging door meststoffen ook een dalende trend merkbaar. Wat pesticidengebruik betreft, is nog een bijkomende inspanning noodzakelijk. De transportsector lijkt echter grotendeels buiten schot te blijven. Uit het werk in de commissie ad hoc Milieu en Gezondheid bleek niettemin de duidelijke band tussen diesel, kleine stofdeeltjes en gezondheidseffecten (zoals de toename van astma). De transportsector blijft bovendien groeien en meer verontreiniging veroorzaken. Het lid meent dat dringend werk moet worden gemaakt van maatregelen om de vervuiling door deze sector te stoppen.

De heer *Jos Bex* sluit aan bij de opmerking van mevrouw Vertriest over de transportsector. Het lid denkt daarbij niet enkel aan het auto- en vrachtwagenverkeer maar ook aan de luchtvaart, die kerosi-

ne-verontreiniging veroorzaakt. Er zou een Europese oplossing in de maak zijn. Het probleem moet echter van nabij worden opgevolgd en daar waar mogelijk moet het Vlaamse Gewest mee aandringen op een oplossing.

De *minister* antwoordt dat het zeker niet de bedoeling is van het steunpunt Milieu en Gezondheid om enkel te meten en te registreren. In Vlarem worden nu reeds milieukwaliteitsnormen ingebracht, bijvoorbeeld voor CO en benzeen. Ook voor dioxines en stofdeeltjes worden, op basis van buitenlandse gegevens, algemene milieukwaliteitsnormen uitgewerkt. Anderzijds is het zo dat, bij het pleiten voor doelstellingen inzake algemene milieukwaliteit omwille van de volksgezondheid, van de overheid gevraagd wordt dat ze kan aantonen dat er wel degelijk gezondheidsrisico's bestaan. De voorstellen moeten voldoende wetenschappelijk onderbouwd zijn. De algemene milieukwaliteitsnormen impliceren dat de regering maatregelen kan nemen indien in een bepaald gebied de norm wordt overschreden.

De minister kan bevestigen dat uit de rapporten van de VMM over luchtkwaliteit en uit het voorbereidend werk voor het Vlaams Klimaatplan blijkt dat het verkeer en de transportsector belangrijke veroorzakers zijn van vervuiling en dat maatregelen zich opdringen. De discussie kan worden gevoerd bij de bespreking van het Mobiliteitsplan.

De kerosineverontreiniging veroorzaakt door vliegtuigen betreft een federale bevoegdheid. De minister wil de federale collega van verkeerswezen wel herinneren aan het probleem.

Bestrijdingsmiddelen

De heer *Jos Bex* stelt dat in het kader van de vermindering van het pesticidengebruik eerder een overeenkomst met de federatie Phytophar werd aangekondigd. Werd die overeenkomst gerealiseerd? Werd ook overleg gepleegd met de federale overheid over het productbeleid en tot welk resultaat heeft dat geleid?

De *minister* zal informatie over de stand van zaken van het protocol met Phytofar aan de commissie bezorgen.

II.4. Mestbeleid

Afbouw

De heer *Erik Matthijs* verwijst naar de toelichting bij de begroting en stelt vast dat de Vlaamse Mest-

bank zeer veel kredieten verliest (gesplitste vastleggingskredieten in 2002 : 57.432.000 euro, in 2003 : 32.643.000 euro). Dit lijkt onder meer te komen door de halvering van de kredieten voor de afbouw van de veestapel (van 49.578.000 euro naar 24.789.000 euro), door de afbouw van de vergoedingen inclusief beheersovereenkomsten aan landbouwers ten gevolge van het onvolledig invullen van de vooropgestelde aantallen nieuwe beheersovereenkomsten, en door een overheveling van 5.663.000 euro aan Aquafin. Welke relatie is er tussen de vergoeding voor de landbouwers en Aquafin? Zal het water nu worden gezuiverd op kosten van de landbouwers?

De heer *Matthijs* stelt dat de CD&V-fractie bij de discussie over de warme sanering (afbouw van de veestapel) steeds heeft gevraagd ook andere dan varkensbedrijven in de maatregel te betrekken, onder meer om stopzetting van niet-rendabele gemengde bedrijven mogelijk te maken. Die uitbreiding van de afbouwregeling wordt nu eindelijk gerealiseerd. Volgens het lid is dit het geval omdat de varkenshouders niet meer geïnteresseerd lijken in stopzetting. In haar toelichting heeft de minister het bedrag van 15.113.000 euro of 610 miljoen frank vermeld. Wat gebeurt er met het resterende bedrag? Hoever staat de concrete uitwerking van de maatregelen? Is dit het laatste jaar dat veehouders op deze maatregel kunnen intekenen?

De *minister* antwoordt dat de regering een engagement heeft aangegaan om gedurende drie jaar kredieten ter beschikking te stellen voor de afbouw (25 miljoen euro per jaar, waarbij reeds eenmalig 25 miljoen euro extra werd uitgetrokken). De regering zal moeten nagaan of deze oefening na 2003 zal worden voortgezet. Het antwoord zal onder meer afhankelijk zijn van de ontwikkelingen inzake mestverwerking.

De minister laat daarbij opmerken dat het om vrijwillige afbouw gaat en dat op een bepaald ogenblik een limiet wordt bereikt. Voor de varkenshouderij is het bijvoorbeeld de vraag hoeveel varkenshouders nog bereid zijn een aanvraag in te dienen. Ook de marktsituatie kan daarbij een rol spelen.

Na de uitbetaling van de aanvragen ingediend tijdens de tweede indieningsronde zullen er nageenog geen resterende middelen zijn. Met het beschikbaar budget van de tweede inschrijvingsronde (bijna 25 miljoen euro) werden in eerste instantie de resterende aanvragen van de eerste indieningsperiode behandeld. De betalingen in deze dossiers staan momenteel voor een totaal bedrag van 8.682.539 euro. Tijdens de tweede indieningsperiode konden nieuwe aanvragen worden ingediend.

Deze dossiers zijn momenteel in behandeling en staan voor een maximaal bedrag van 15.113.000 euro.

Mestheffingen – nutriëntenhalte

De heer *Erik Matthijs* stelt vast dat, wat de mestheffing betreft, volgens de toelichting door de minister een stijging van de ontvangsten met 6.720.000 euro wordt verwacht. De inkomsten uit de zogenaamde superheffing wegens productie boven de nutriëntenhalte worden geraamd op 2.079.000 euro. De behandeling van de dossiers voor toewijzing van de nutriëntenhalte zou intussen bijna voltooid zijn. Ook de minister-president heeft hierover beloftes gedaan. De heer *Matthijs* vraagt of dit betekent dat de minister-president de resterende 600 moeilijke dossiers verder afwerkt of heeft afgewerkt?

Volgens het lid moet een einde komen aan de rechtsonzekerheid en moeten nu eindelijk knopen worden doorgemaakt. Zoals de minister in de toelichting stelde, kan ervan worden uitgegaan dat bedrijven hun productie in grote mate zullen aanpassen aan de toegekende nutriëntenhalte. Voor een aantal bedrijven vergt dit een zware ingreep op de bedrijfsvoering die niet onmiddellijk zal worden gerealiseerd. Daarom is rechtszekerheid nu van zeer groot belang. De heer *Eric Van Rompuy* sluit zich hierbij aan en verwijst naar de kritiek die de minister-president heeft geuit op de trage afhandeling van de dossiers.

Volgens de heer *Erik Matthijs* komen er ook meer ontvangsten (5.145.000 euro) voort uit het feit dat er minder mest wordt verwerkt dan zou moeten. De bouw van installaties botst echter vaak op problemen van ruimtelijke ordening. Voor groene energie geeft men de elektriciteitsmaatschappijen respijt en erkent de overheid dat ze zelf mee aan de basis ligt van de vertraging. Bij mestverwerkingsinstallaties is er eveneens vertraging waarbij de overheid schuld treft: de overheid investeert te weinig in onderzoek naar goede installaties, biedt te weinig hulp bij het zoeken naar een geschikte plaats, te weinig ondersteuning voor het bouwen ervan. De heer *Matthijs* stelt vast dat aan de landbouwsector echter geen respijt wordt gegund.

De heer *Jacky Maes* verwijst naar hoofdstuk 2 van de beleidsbrief. Door de strengere normen zal in 2003 het mestoverschot verder stijgen. Het lid vraagt hoe de minister de verdere evolutie ziet.

Minister *Vera Dua* verwijst inzake de opmerkingen over de toekenning van de nutriëntenhalte naar de

lopende bespreking in de commissie van het voorstel van resolutie van de heer *Jos De Meyer* c.s. (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, nr.1186). De minister benadrukt dat ze steeds heeft geijverd voor een snelle afhandeling van de dossiers. De huidige heroverweging gebeurt op vraag van de landbouworganisaties. Er zijn momenteel nog enkele tientallen dossiers waarover moet worden beslist en de minister benadrukt dat de afhandeling zo snel mogelijk zal gebeuren.

Er zijn reeds 137 vergunningen verleend voor mestverwerking- en mestbewerkinginstallaties. Dit betekent uiteraard niet dat al deze installaties begin 2003 reeds voor een forse daling van het mestoverschot zullen zorgen. Grote installaties zoals die van Biopower kunnen volgens de minister bijdragen tot de oplossing van het probleem, maar vergen een lange periode van voorbereiding en constructie. Indien nu het roer zou worden omgegooid wat de zogenaamde superheffingen betreft, zou dit de bouw en de start van de installaties nog kunnen vertragen. Het is voor de minister reeds enkele jaren duidelijk dat 2003 een belangrijk en moeilijk jaar zal worden voor de mestproblematiek.

De minister laat hierbij opmerken dat de landbouwsector nog steeds relatief minder heffingen betaalt dan de burgers en de industrie. Dit aspect moet meegenomen worden in de discussie over de financiering van het milieubeleid. Een argument om de landbouwsector beperkte basisheffingen op te leggen was en is dat de sector zelf een oplossing zou zoeken voor het mestoverschot. Indien die oplossing er niet komt, is de situatie van de landbouwsector in vergelijking met de andere sectoren niet langer houdbaar.

Administratieve vereenvoudiging

In de toelichting bij de begroting worden bij het deel over de Vlaamse Mestbank de operationele doelstellingen beschreven. Volgens de heer *Erik Matthijs* blijkt daaruit dat er 4 verschillende registers worden verzonden en 4 verschillende aangifteformulieren, blijkbaar naar dezelfde 40.000 landbouwers. Waar blijft hier de administratieve vereenvoudiging? Het moet volgens het lid toch mogelijk zijn de aangiftes en registers te bundelen. Dan ontvangt de landbouwer één pakket dat hij moet invullen, waarbij er geen dubbele gegevens worden gevraagd. Eén dienst zou de input van alle gegevens doen, en de andere diensten zouden gebruik maken van deze centrale databank voor de verwerking van de resultaten.

De *minister* zal een stand van zaken over de administratieve vereenvoudiging binnen de VLM-Mestbank aan de commissie bezorgen.

Ammoniakreductie

De minister kondigt ook Vlarem-wijzigingen aan, waaronder een herziening van de verbods- en afstandsregels om de ammoniakreductie te realiseren. De heer *Jacky Maes* vraagt welke concrete doelstelling voor 2003 de minister daarbij voor ogen heeft ?

De *minister* antwoordt dat de huidige afstandsregels in Vlarem vooral gebaseerd zijn op het vermijden van geurhinder ten aanzien van woonzones en op sanitaire overwegingen. Concreet kunnen deze regels leiden tot de situatie dat varkenshouderijen geen vergunning meer kunnen krijgen als ze zich niet omvormen tot een gesloten bedrijf. Er was een consensus dat dergelijke zaken niet thuishoren in een milieuvergunningsreglementering en dat de afstandsregels op milieurelevante criteria moeten worden gebaseerd. Over een voorstel tot wijziging wordt overleg gepleegd met de landbouwsector en de milieubeweging. Het voorstel houdt in dat bedrijven die in de huidige reglementering gedoemd zijn om te verdwijnen, kunnen blijven voortwerken als ze binnen een bepaalde periode maatregelen nemen om de ammoniakemissie te beperken. Daar wordt een maatregel aan gekoppeld om voor verschillende diersoorten op termijn emissie-arme stallen te realiseren, waarvoor de landbouwers op steun van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds een beroep kunnen doen.

II.5. Bodembeleid

De heer *Erik Matthijs* verwijst naar een bericht dat in juni 2002 in de pers verscheen naar aanleiding van het zomerakkoord van de Vlaamse regering. Om de sanering van vervuilde industriegronden te versnellen (geschatte kostprijs : 7 miljard euro) zal de Vlaamse regering een 'ecologisch fonds' voor de sanering van brownfields en woonzones oprichten. In het fonds zou volgens het krantenartikel jaarlijks 100 miljoen euro terecht komen. De helft zou worden bijgedragen door de overheid, de andere helft door het bedrijfsleven.

Het lid stelt vast dat in de begroting 2003 in 34,8 miljoen euro is voorzien op het Minafonds en dat 12,395 miljoen euro uit het FFEU wordt verwacht bij de begrotingscontrole 2003, of samen 47,195 miljoen euro. Dat is niet eens de helft van wat werd

aangekondigd. Het persbericht was dus op zijn minst voorbarig.

De heer *Matthijs* merkt verder op dat er aanpassingen moeten gebeuren aan het bodemsaneringsdecreet, dat een bodemdecreet zou worden, inclusief de waterbodems. De goedkeuring daarvan wordt verwacht in 2003. De versnelde sanering zal dus volgens het lid nog een tijd op zich laten wachten. De minister stelt al meer dan drie jaar dat de terreinen versneld zullen worden gesaneerd en vraagt daarvoor telkens meer middelen. Uiteindelijk is voor 2003 slechts de helft beschikbaar van wat enkele maanden geleden nog werd vooropgesteld.

De heer *Jos Bex* leest in hoofdstuk 4 van de beleidsbrief dat met betrekking tot de geïntegreerde aanpak van vervuilde woonzones de eerste proefprojecten werden gestart. Het lid verwijst naar de opdracht die aan de VITO werd gegeven om een prioriteitenlijst op te stellen voor de 900 potentieel verontreinigde sites. Is die lijst klaar en kan die aan de commissie worden bezorgd ?

De *minister* stelt dat de wijziging van het bodemsaneringsdecreet momenteel door de OVAM wordt voorbereid. De minister hoopt dat de wijziging nu zo vlug mogelijk kan worden gerealiseerd.

Voor de mogelijke participatie van het bedrijfsleven aan het bodemsaneringsfonds zijn verschillende pistes mogelijk. Daarover zal een overleg worden gestart met het VEV en de verschillende betrokken bedrijfsfederaties. De minister laat daarbij opmerken dat voor specifieke sectoren, onder meer in uitvoering van milieubeleidsovereenkomsten gecreëerd worden reeds fondsen, bijvoorbeeld inzake de gasolietanks en de tankstations. Er lopen ook onderhandelingen met de droogkuissector. Die specifieke financieringsinstrumenten blijven bestaan. Met enkele individuele bedrijven, bijvoorbeeld Umicore, werd een protocol gesloten. Dubbele financiering door deze sectoren en bedrijven wordt uiteraard uitgesloten. De resterende sectoren, waaronder de chemische industrie, zullen moeten worden gesensibiliseerd en geresponsabiliseerd om in het ecologisch fonds te participeren. De minister hoopt dat ook het VEV en het bedrijfsleven zullen bijdragen tot het bereiken van een goede oplossing.

De minister zal informatie over het bepalen van prioriteiten in de sanering van verontreinigde woonsites aan het verslag laten toevoegen.

II.6. Natuurbeleid

Aankoopbeleid

Volgens de heer *Erik Matthijs* kan de minister zich beroepen op een hoge benuttingsgraad van de midelen voor leefmilieu, maar kiest ze daarbij de gemakkelijke weg : subsidies verlenen en aankopen doen. Door het kopen van een bos is er volgens het lid niet meer groen dan vroeger, en of het beter beheerd wordt als het in handen is van een natuurvereniging is volgens het lid nog maar de vraag. Ondanks de hoge kost is het resultaat voor het milieu erg mager en daarom moet men het aankoopbeleid in vraag durven stellen.

De *minister* antwoordt dat ze de aankoop door natuurverenigingen als een vorm van PPS (publiek-private samenwerking) ziet. Deze verenigingen kunnen zich bij onderhandelingen vaak soepeler opstellen dan de Vlaamse overheid omdat ze aan minder procedures gebonden zijn. Het Vlaamse Gewest komt tussen in de prijs van de verwerving van natuurgebieden en geeft subsidies aan de terreinbeherende verenigingen. De minister heeft geen weet van klachten over het beheer door de natuurverenigingen en ziet geen reden om deze vorm van samenwerking te wijzigen.

De minister herhaalt haar standpunt dat ze geen voorstander is van de aankoop van grote boscomplexen die in groengebieden liggen. In uitvoering van het bosdecreet worden deze bossen doorgaans goed beheerd door de eigenaars, die daarvoor een beheersovereenkomst kunnen sluiten en subsidies ontvangen. Het is belangrijker de beschikbare kredieten te gebruiken voor het aankopen en instandhouden van bedreigde gebieden.

De heer *Jos Bex* heeft ervaren dat de afdeling Bos en Groen een initiatief nam om in zijn gemeente bepaalde bossen te realiseren zonder dat de gemeentelijke overheid op de hoogte was. Het lid is tevreden over de interesse maar pleit voor voorafgaandelijk overleg tussen de betrokken partners om dergelijke incidenten te vermijden.

De *minister* betreurt dat een lid slechte ervaringen heeft met de coördinatie en het overleg tussen de gemeenten en Bos en Groen. Deze afdeling, die op het terrein inlichtingen kan inwinnen via de boswachters en houtvesters, heeft een goede traditie wat de samenwerking met de lokale besturen betreft. Ook met de natuurverenigingen werden afspraken gemaakt inzake het aankoopbeleid.

Bebossing van landbouwgronden

Inzake subsidies voor de bebossing van landbouwgronden wordt volgend jaar een nieuwe subsidieregeling operationeel. Het bedrag dat wordt uitgetrokken voor inkomenssteun voor de landbouwer die grond bebost, is volgens de heer *Erik Matthijs* verwaarloosbaar klein (230.000 euro extra). De heer *Eric Van Rompuy* sluit zich hierbij aan. De vraag is of er vele landbouwers geneigd zullen zijn om op dit voorstel in te gaan.

De heer *Matthijs* vraagt zich af wat de implicaties zijn. De landbouwer die op het aanbod ingaat, zadelt zijn burenlantbouwers op met afstandsregels die steeds verstrengen. Stel dat de landbouwer nadat de inkomenssteun wegvalt, zijn land verkoopt, dan zit de volgende landbouwer in de problemen. Rooit hij het bos, op landbouwgrond, dan moet hij daarvoor in een compensatie voorzien.

Ook in het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de nood aan goede landbouwgronden die niet getroffen worden door allerlei bijkomende beperkende milieumaatregelen – zoals de verregaande maatregelen in habitat- en vogelrichtlijngebieden, agrarische gebieden met ecologische waarde, agrarisch gebied in waterwingebied, enzovoort – lijkt het volgens de heer *Matthijs* niet aangewezen landbouwers te motiveren hun goede gronden te bebossen. Het is ook niet de juiste manier om de versplintering van de open ruimte tegen te gaan en aaneensluitende boszones en groenzones te creëren. Het lid vraagt hoe dergelijke maatregelen (subsidies voor bebossing) passen in de afbakening van de agrarische structuur en de natuurlijke structuur ? Hoeveel staat het met het voornemen van de regering om die structuren (agrarisch en natuurlijk) gelijktijdig af te bakenen ? Wanneer komt er rechtszekerheid ? Rust scheppen in de landbouwsector zal een hoofdtak worden voor de minister van landbouw.

Minister *Vera Dua* bevestigt dat maar een relatief klein bedrag wordt uitgetrokken voor bebossing van landbouwgronden. Ze verwacht niet dat vele landbouwers zullen ingaan op dit aanbod, dat in uitvoering van een Europese richtlijn moet worden gedaan.

De minister laat opmerken dat ze nooit geloofd heeft in de taakstelling opgenomen in het RSV van 10.000 ha extra bos in de vorm van tijdelijk te bebossen landbouwgrond. Deze vorm van bebossing is niet geschikt voor de Vlaamse context. De Vlaamse landbouwer staat wantrouwig tegenover

deze formule wegens de reglementering inzake ontbossing. De Europese richtlijn moest worden omgezet en werd zoveel mogelijk aangepast aan de noden van het Vlaamse gewest. De minister voegt er wel aan toe dat sommige landbouwers die hun bedrijfsvoering willen stoppen en niet geneigd zijn de gronden te verpachten of te verkopen, misschien wel interesse kunnen hebben voor tijdelijke bebossing. Dit is eerder een signaal dat de te stringente pachtwetgeving moet worden aangepast.

Bossencompensatiefonds

Mevrouw *Isabel Vertriest* merkt op dat de kredieten op het Bossencompensatiefonds in programma 61.3 Bos en Groen (basisallocatie 71.90) sterk stijgen. Betekent dit dat er meer wordt ontbost?

De *minister* stelt dat de ingeschreven bedragen gebaseerd zijn op ramingen van de administratie. De inkomsten van de bosbehoudsbijdragen zijn echter zeer moeilijk te ramen, vermits ze afhankelijk zijn van het aantal bouwaanvragen voor beboste terreinen. De minister heeft nu minder zicht op de ontbossingen omdat, sinds de wijziging van het Bosdecreet, enkel nog de dossiers voor ontbossing in groengebieden aan de minister worden voorgelegd. De minister laat informatie over de kredieten voor het Bossencompensatiefonds aan het verslag toevoegen.

Vlaams Ecologisch Netwerk

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* stelt vast dat bij de toelichting in de commissie de minister op de eerste plaats de afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk als beleidsprioriteit heeft vermeld. Het lid verwijst naar de vragen die in de commissie reeds werden gesteld over het openbare onderzoek (*Hand. VI. Parl. 2002-2003, nr. 55*). Er was ook reeds een manifestatie tegen de afbakening van het VEN, waaraan naast landbouwers ook andere groepen deelnamen. Mevrouw Van den Eynde vraagt of in een schadevergoeding wordt voorzien voor de landbouwers, jagers en vissers die nadeel ondervinden van de afbakening. Het lid vindt hiervan niets terug in de begroting.

Minister *Vera Dua* stelt inderdaad vast dat enige beroering ontstaan is naar aanleiding van het openbaar onderzoek over de afbakening van het VEN. De onrust blijft echter beperkt in vergelijking met de deining die de plannen voor de afbakening van de zogenaamde Groene Hoofdstructuur destijds hebben veroorzaakt. Tijdens het openbaar onderzoek heeft iedereen bezwaarschriften kunnen indienen, en het is volgens de minister logisch dat een

aantal belanghebbenden van die mogelijkheid gebruik maken. De manifestatie berust gedeeltelijk op een misverstand aangezien het geenszins de bedoeling is het jagen en vissen in de afgebakende gebieden te verbieden. De aanduiding als VEN-gebied brengt wel met zich mee dat het uitzetten van vis niet toegelaten is, behoudens een positief advies van het Instituut voor Natuurbehoud. In de natuurrichtplannen kunnen indien nodig nog specifieke beschermingsmaatregelen worden opgenomen.

De mogelijkheid tot schadevergoeding wordt geregeld in het decreet Natuurbehoud en het uitvoeringsbesluit. In de begroting 2003 werden nog geen middelen hiervoor uitgetrokken, omdat er eerst duidelijkheid moet zijn over de afbakening en in vele gevallen ook over de inhoud van de natuurrichtplannen, die nog moeten worden opgesteld.

De heer *Jef Van Looy* meent dat er op het terrein nog heel wat problemen en vragen rijzen met betrekking tot de afbakening van het VEN. Het hele dossier is snel afgehandeld. De wijziging van het decreet Natuurbehoud werd begin juli 2002 goedgekeurd en de laatste dag van augustus 2002 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd, samen met het uitvoeringsbesluit voor de organisatie van het openbaar onderzoek. Het openbaar onderzoek werd op 23 september gestart en liep gedurende 60 dagen. Niemand beschikt volgens het lid over een gecoördineerde versie van het decreet Natuurbehoud met de wijzigingen erin verwerkt, ook de administratie niet. Het uitvoeringsbesluit over de opstelling van de natuurrichtplannen is nog niet klaar. Op talrijke vragen die op het terrein leven, kan vandaag dan ook geen antwoord worden gegeven.

Minister *Vera Dua* verwijst op haar beurt naar de behandeling in de commissie van de vragen om uitleg over het openbaar onderzoek. Wat de afbakening van het VEN betreft, loopt het Vlaamse gewest achter op de decretaal vastgelegde timing. Over de decreetswijziging en over de afbakening van het VEN werd langdurig en uitvoerig overleg gepleegd. De minister deelt dan ook niet de mening dat de afbakening snel werd afgehandeld. Ze heeft wel begrip voor het feit dat de individuele landbouwer en eigenaar zich zorgen maken wanneer ze tijdens het openbaar onderzoek vaststellen dat hun perceel in de afbakening is opgenomen. De verdienste van een openbaar onderzoek is dat er nog grenscorrecties mogelijk zijn.

De heer *Van Looy* stelt vast dat vaak kleine gebieden werden aangeduid, zonder dat er informatie beschikbaar is over de natuurwaarde ervan. Grote en waardevolle boscomplexen met een evidente

natuurwaarde worden dan weer niet in de afbakening opgenomen. Op die manier is het voor de betrokkenen tijdens het openbaar onderzoek vaak moeilijk te begrijpen waarom bepaalde percelen worden opgenomen.

Monitoring

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* vraagt wat wordt bedoeld met de monitoring van de invloed van de werken aan het Deurganckdok, waarvoor bij het Instituut voor Natuurbehoud extra personeel wordt aangeworven.

Minister *Vera Dua* antwoordt dat de monitoring voortvloeit uit een engagement dat door de Vlaamse regering werd aangegaan bij de bespreking van het zogenaamde validatiedecreet in de verenigde commissies leefmilieu en openbare werken. De wetenschappelijke attachés moeten nagaan of de natuurcompensaties correct en conform de Europese richtlijnen verlopen.

II.7. Plattelandsbeleid

In het kader van het plattelandsbeleid is er het voornemen om de Vlaamse Landmaatschappij om te vormen tot een dienstenorganisatie. De heer *Jacky Maes* vraagt wat concreet van deze omvorming mag worden verwacht. Welke richting gaat de nieuwe opdracht uit ?

Bij de bespreking van de beleidsbrief Landbouw werd in de bevoegde commissie ook aandacht besteed aan de beleidsvisie inzake plattelandsbeleid, die aan het parlement zal worden voorgelegd. Het lid meent dat hiervoor een concrete procedure en timing moet worden afgesproken.

Mevrouw *Isabel Vertriest* vindt het een goede zaak dat in de beleidsbrief Leefmilieu een hoofdstuk wordt gewijd aan het plattelandsbeleid. De verschillende instrumenten moeten op elkaar worden afgestemd. Het lid mist echter een verwijzing naar de Regionale Landschappen in de tekst. Bij de bestaande regionale landschappen is er heel wat ervaring aanwezig inzake het onderling afstemmen van de verschillende instrumenten. Een belangrijke leidraad voor de regionale landschappen is de natuur, maar ook de recreatie en cultuurhistorische aspecten behoren tot hun actiedomein. De MiNa-Raad wees reeds op een aantal knelpunten inzake doelstellingen en juridische en organisatorische afstem-

ming. Het lid pleit ervoor hier in 2003 meer aandacht aan te besteden. Er is bij de regionale landschappen een traditie en ervaring aanwezig inzake overleg, samenwerking, communicatie, draagvlakverbreding en sensibilisering. Er zijn heel wat verschillen tussen de bestaande regionale landschappen maar ook voldoende gemeenschappelijke kenmerken om ze bij het uitwerken van het plattelandsbeleid te betrekken.

De *minister* antwoordt dat de VLM zal worden omgevormd tot een EVA. Dit betekent dat het een extern verzelfstandigd agentschap wordt. De belangrijkste wijziging is volgens de minister de samenstelling van de raad van bestuur. Die zal worden samengesteld uit vertegenwoordigers van de instanties die een beroep moeten doen op de VLM in het kader van de inrichting van de open ruimte, zoals de provincies en de gemeenten en andere administraties. Dit moet resulteren in een meer klantgerichte werking.

De minister kan bevestigen dat het plattelandsbeleid een bevoegdheid van het departement leefmilieu wordt. Dat sluit ook aan bij de opdrachten van de VLM en geeft de mogelijkheid om alle actoren te overschouwen. Het is evident dat landbouw en de tweede pijler van het Europese landbouwbeleid een bevoegdheid van de administratie landbouw blijft.

Het is een goede suggestie om de Regionale Landschappen meer te betrekken bij het plattelandsbeleid. De Regionale landschappen hebben een eigen, op streekniveau vaak succesvolle werking, en kunnen vanuit hun ervaring en deskundigheid inderdaad een belangrijke rol spelen. Ook de provincies hebben interesse om hierin verantwoordelijkheid op te nemen.

De heer *Jos Bex* informeert naar de stand van zaken van de oprichting van de grondenbank. Hoe ver staan de projecten in Kruibeke en Doel en welke lessen kunnen uit deze testcases worden getrokken ?

De *minister* zal informatie over de grondenruil in Kruibeke en op de Linkerscheldeoever aan het verslag laten toevoegen. Het project in Kruibeke zit nog in beginfase. Het herstructuratieaanbod landbouw werd nog maar pas goedgekeurd door de Vlaamse regering.

II.8. Waterbeleid

Decreet Integraal Waterbeleid

Een belangrijk punt uit de beleidsprioriteiten is voor mevrouw *Isabel Vertriest* de globale wateraanpak, beschreven in hoofdstuk 5 van de beleidsbrief. 2003 moet het jaar van de waarheid worden voor het integraal waterbeleid. Ook in de vorige legislatuur werd een decreet Integraal Waterbeleid voorbereid. In juli 2002 werd een nieuw voorontwerp van decreet principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering en het lid hoopt dat de commissie en het parlement spoedig kunnen bijdragen tot de afhandeling van dit decreet, dat als een belangrijke stap in het waterbeleid moet worden beschouwd.

Polders en Wateringen

De heer *Erik Matthijs* onthoudt uit de toelichting van de minister dat op het niveau van het deelbekken wordt voorzien in de oprichting van Waterschappen, waarin de huidige Polders en Wateringen geïntegreerd worden (ten laatste in 2009). Kunnen de polders en wateringen nu blijven verder werken ? Wordt hun terreinkennis en know how gevaloriseerd ?

De minister bevestigt dat het voorontwerp van decreet integraal waterbeleid in de oprichting van waterschappen voorziet. De Polders en Wateringen kunnen zich omvormen tot waterschap. Op die manier kan de ervaring en de deskundigheid bewaard blijven. De omvorming veronderstelt wel dat de polders en wateringen zich aanpassen aan de nieuwe structuur en de nieuwe noden. Op vraag van de heer Matthijs bevestigt de minister dat de mogelijkheid bestaat om een intergemeentelijke samenwerking op te richten.

De heer *Paul Wille* hekelt dat in gemeenteraden voorstellen van beslissing worden voorgelegd waarbij de indruk wordt gewekt dat er geen keuzemogelijkheid en toekomst zou bestaan voor de Polders en Wateringen.

Watertoets

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* verwijst naar het voornemen om in het decreet Integraal Waterbeleid een “watertoets” op te nemen. Die moet ertoe bijdragen dat er geen bouwprojecten meer worden vergund in gebieden die risicogebieden zijn voor overstromingen. Is de informatie correct dat een fonds zou worden opgericht om de eigenaar van bouwgrond te vergoeden die daardoor schade zou

lijden ? Of kan een bestaand fonds worden aangewend om de planschade van de eigenaar te vergoeden ?

Het lid informeert ook naar een databank waarin de risicogebieden zijn opgenomen. Is dit een werkbaar instrument en hoeveel middelen worden eraan besteed ?

Minister *Vera Dua* antwoordt dat de vergunning van bouwprojecten een bevoegdheid van ruimtelijke ordening is. Indien de watertoets wordt gerealiseerd en er een schadefonds wordt opgericht, is het wel logisch dat het departement Ruimtelijke Ordening niet alleen instaat voor de stijving van het fonds. De Vlaamse regering zal gezamenlijk de modaliteiten van de financiering moeten vastleggen.

Er is een wetenschappelijke studie beschikbaar met een inventaris van overstromingsgevoelige gebieden. Die zal als basis dienen voor overleg met de verzekeringssector. Er is ook een databank DOV (Databank Ondergrond Vlaanderen) beschikbaar met geologische informatie over de ondergrond. De minister laat in dit verband opmerken dat het departement milieu een voortrekkersrol vervult wat e-governement betreft. Op een vernieuwde website (www.milieuinfo.be) zal alle beschikbare milieu-informatie kunnen worden geraadpleegd.

Drinkwatermaatschappijen

De heer *Erik Matthijs* informeert naar het standpunt van de minister over drinkwatermaatschappijen die actief worden in de sector van de waterzuivering en ook hun diensten daarvoor aanbieden aan gemeenten. Hoe komt er ordening in die sector ? Wat is de relatie met de NV Aquafin en de BTW-problematiek ?

Bij de behandeling van het drinkwaterdecreet is gesteld dat, overeenkomstig een aanbeveling van het Vlaams Parlement, het waterverbruik en de afvalwaterheffing in 2003 op één document zouden komen. Zal dat effectief worden gerealiseerd in 2003 ? Wat zijn de gevolgen van het creëren van één wateragentschap voor het drinkwaterdecreet ?

Voor de oprichting van een Vlaamse reguleringsinstantie in uitvoering van het drinkwaterdecreet voorziet de minister in 500.000 euro. Zal de taak van die reguleringsinstantie uitgebreid worden over de hele milieusector, zoals de minister eerder vooropstelde ? Hoe ziet de regering de samenstelling van die reguleringsinstantie ? Is er een mogelijkheid tot integratie met de reguleringsinstantie voor elektriciteit ?

Voor de *minister* kunnen de drinkwatermaatschappijen een rol opnemen in het rioleringsbeleid. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden hebben daarvoor zelfs de toestemming van de minister niet nodig. Bij het overleg met de drinkwatermaatschappijen blijkt volgens de minister dat er nood is aan een stroomlijning in de sector, zowel qua visie als qua structuur. De vraag of de drinkwatermaatschappijen ook een rol kunnen spelen in de waterzuivering hangt samen met de oplossing die voor het geheel van het waterbeleid wordt uitgedokterd, en bijvoorbeeld ook met de vraag naar de toepassing van de BTW-voet op de Aquafin-facturen.

De minister zal informatie over de stand van zaken van de op te richten reguleringsinstantie aan het verslag laten toevoegen.

Kleinschalige waterzuivering

De heer *Jacky Maes* verwijst naar de beleidsbrief, waarin de minister vermeldt dat ze opdracht heeft gegeven om een besluit voor te bereiden dat voorziet in een ondersteuning door het gewest van de exploitatie van kleinschalige waterzuiveringsinstallaties. Op deze wijze moet de ongelijke behandeling tussen RWZI's waarvoor Aquafin als exploitant optreedt en KWZI's waar gemeenten al exploitant optreden, worden weggewerkt. Dit veronderstelt volgens de heer *Jacky Maes* dat er aanzienlijke financiële middelen voor deze ondersteuning worden uitgetrokken. Dit moet voldoende worden uitgewerkt in de visie over de langetermijnfinanciering van het milieubeleid. De ondersteuning van de gemeenten door het gewest inzake riolering en KWZI's kan volgens de beleidsbrief blijkbaar verschillende vormen aannemen. De heer *Maes* vraagt aan welke vormen de minister hierbij denkt.

De *minister* bevestigt dat ze de opdracht heeft gegeven een besluit voor te bereiden dat voorziet in een ondersteuning voor de exploitatiekosten van kleinschalige waterzuivering. Het uitgangspunt is dat er voor de gemeenten geen verschil mag zijn in de kostprijs voor de exploitatie van een KWZI en die voor een RWZI, waarvoor Aquafin als exploitant optreedt. De administratie moet de financiële haalbaarheid hiervan onderzoeken. Voorlopig zou de kost beperkt zijn, gelet op het beperkt aantal KWZI's, maar er moet rekening worden gehouden met een toename van het aandeel van de kleinschalige waterzuivering. Dit aspect zal worden meegenomen in het debat over de financiering van het Rio-programma.

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* stelt vast dat de minister heel wat plannen ontvouwt die betrekking

hebben op de werking van de NV Aquafin, gaande van de kleinschalige waterzuivering, afkoppeling van bedrijven tot de aanleg van gescheiden stelsels. Gelet op het belang van de uitgaven in uitvoering van de overeenkomst met Aquafin en op het aangekondigde decreet Integraal Waterbeleid, stelt het lid voor dat de commissie een werkbezoek zou brengen aan de NV Aquafin. De commissie kan dan nagaan wat op het terrein het effect is van de bijsturing van het waterzuiveringsbeleid.

Planning en zonering

Volgens de heer *Jos Bex* zal over het rioleringsbeleid en de opdrachten van Aquafin nog een grondige discussie moeten worden gevoerd, niet alleen over de kwaliteit van de waterzuivering maar ook over de grootschalige versus kleinschalige aanpak. Volgens een uitspraak zou het Vlaamse gewest, indien de planning wordt gerespecteerd, in 2005 de door de Europese richtlijn opgelegde doelstellingen hebben gehaald. De planning werd echter niet gerespecteerd en de vraag is welke garantie er is dat de nu vooropgestelde planning en timing zullen worden gehaald, vooral gelet op het immense probleem van de financiering.

De *minister* betwijfelt dat de door Europa opgelegde doelstellingen gehaald zouden zijn indien de investeringsplanning zou gerespecteerd zijn. De aanleg van gemeentelijke rioleringen heeft immers het ritme van de bovengemeentelijke zuiveringsinfrastructuur niet gevolgd, waardoor er hiaten zijn in de waterzuivering.

De heer *Jos Bex* stelt dat een 20-tal gemeenten werd geselecteerd om in het kader van een proefproject nieuwe zoneringsplannen voor waterzuivering te ontwerpen. Over welke gemeenten gaat het en wat is de stand van zaken ?

Het lid stelt in een volgende vergadering dat hij vernomen heeft dat Aquafin klaar zou zijn met de proefprojecten inzake zonering, maar dat verbod werd opgelegd om hierover met de betrokken gemeenten te praten zolang het kabinet nog geen conclusies uit de projecten heeft getrokken. Het lid merkt daarbij op dat al jaren wordt aangekondigd dat er een nieuwe zonering zal worden ingevoerd. Daarbij werden verschillende voorstellen gelanceerd. De gemeenten zijn nu vragende partij om deze discussie snel af te ronden en vragen duidelijkheid over de zonering.

De *minister* bevestigt dat er heel wat discussie is geweest over de zonering. Er was kritiek op de diverse voorstellen. Om die reden werd een externe

evaluatie door een buitenlands studiebureau gevraagd. Dit is wellicht de reden om de resultaten nog niet met de gemeenten te bespreken. De minister zal informatie over het opstellen van nieuwe zoneringsplannen en de evaluatie aan de commissie laten bezorgen.

De minister vindt het logisch dat in de zonering een zekere autonomie aan de gemeenten wordt gelaten om in twijfelgevallen te beslissen of een individuele dan wel een kleinschalige waterzuivering aangewezen is. Voor de zones waar duidelijk een grootschalige dan wel kleinschalige oplossing voor de hand ligt, is deze marge niet nodig. De vroegere indeling in zones A, B en C was eerder een catalogisering, waarbij percelen van de ene dag op de andere van categorie konden veranderen. Een vraag-gerichte planning moet meer rechtszekerheid bieden.

De heer *Bex* benadrukt dat de gemeenten vragen-de partij zijn om de discussie over de zonering nu snel af te ronden.

II.9. Afvalbeleid

PMD-afval en erkenning Fost Plus

De heer *Jacky Maes* verwijst naar het hoofdstuk 3 Afvalvoorkoming van de beleidsbrief. Daarin wordt vermeld dat binnen de interregionale verpakkingscommissie verder zal worden gewerkt aan het meer kansen geven aan afvalpreventie en aan het duidelijker maken van de sorteerregels voor PMD-afval. De heer *Maes* hoopt dat hieruit mag worden afgeleid dat de sorteerregels voor PMD-afval eenvoudiger zullen worden. Het kan niet de bedoeling zijn een zoveelste poging te ondernemen om de bevolking duidelijk te maken wat nu wel en niet in de PMD-zak mag.

De *minister* antwoordt dat Fost Plus in 2003 een nieuw erkenningsdossier zal indienen. Bij de onderhandelingen over de nieuwe erkenning moeten zeker eenvoudigere sorteerregels worden afgesproken. De gemeenten moeten ook preventiemaatregelen kunnen nemen inzake PMD-afval. De minister wil ook een percentage hergebruik van verpakkingen in de erkenning opnemen, maar die onderhandelingen verlopen zeer moeizaam.

De heer *Jos Bex* herinnert aan een eerdere toezegging van Fost Plus inzake de bereidheid om aan de gemeenten een vergoeding te betalen voor het verpakkingsafval dat nog bij de restfractie in de grijze

zak terecht komt. Welk gevolg werd hieraan gegeven?

Het lid dringt aan op een goede opvolging van de recyclage en verwijst naar de hoorzittingen over het nieuwe Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr. 1460*). Der tien procent van de ingezamelde plastics zou worden gerecycleerd. Daaronder moet worden verstaan dat het naar recyclagebedrijven wordt afgevoerd, want niemand kan aantonen dat het werkelijk wordt gerecycleerd.

De *minister* vindt het een terechte opmerking dat moet aangetoond kunnen worden welk materiaal effectief wordt gerecycleerd. Ze zal proberen hier klaarheid in te brengen.

Doelgroepenbeleid

De heer *Jacky Maes* merkt op dat in de beleidsbrief eveneens staat dat de afvalscheiding in appartementsgebouwen, in (groot)stedelijk gebied en in de kustgemeenten in 2003 bijzondere aandacht zal krijgen (pagina 10). Dit probleem wordt elk jaar opnieuw onder de aandacht gebracht, maar zonder dat er een concrete oplossing aan wordt gegeven. Ook de huidige diftar-systemen kunnen geen oplossing bieden. Het verband met de volgende zin in de beleidsbrief over de aangepaste doelgroepenwerking is niet geheel duidelijk.

De *minister* stelt dat in het kader van het doelgroepenbeleid door de OVAM specifieke informatie-campagnes worden voorbereid, bijvoorbeeld voor jongeren, allochtonen en kansarme buurten. De kustgemeenten krijgen bijzondere aandacht wegens hun specifieke situatie van seizoensgebonden pieken in het afvalaanbod door de aanwezigheid van toeristen.

Bedrijfsafval

In de beleidsbrief wordt een overzicht gegeven van de initiatieven inzake bedrijfsafval. De heer *Jacky Maes* meent dat er meer mogelijk is. Misschien moet, zoals voor de huishoudelijke afvalstoffen is gebeurd, een grondige evaluatie worden gemaakt van de situatie van het bedrijfsafval, gevolgd door een diepgaand debat over de aanpak ervan.

Minister *Vera Dua* staat volledig achter de suggestie om een uitvoeringsplan voor bedrijfsafval op te stellen. Een belangrijk bijkomend argument is dat over huishoudelijke afvalstoffen nu zeer veel gegevens bekend zijn. De OVAM beschikt dankzij de gemeenten over een bijna directe communicatielijn

met de bevolking. Het Vlaamse Gewest scoort dan ook zeer goed wat de acties voor huishoudelijke afvalstoffen betreft. Er kunnen nog acties gebeuren rond preventie, maar de mogelijkheden om de selectieve inzameling en recyclage op het niveau van de huishoudens nog verder uit te breiden zijn beperkt. In het nieuwe Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003-2007 wordt dan ook aan de huishoudens geen selectieve inzameling van nieuwe afvalstromen opgelegd.

De aandacht moet nu ten volle worden gericht op het bedrijfsafval. De vraag om daartoe een afzonderlijk uitvoeringsplan op te stellen, werd al een jaar geleden gesteld aan OVAM, die nu bezig is met het beter in kaart brengen van het bedrijfsafval. De verschillende stromen bedrijfsafval waarvoor actie kan worden ondernomen, moeten worden geïdentificeerd. Er is reeds een uitvoeringsplan voor KMO-afval, dat nog kan worden uitgebreid. Door het uitbreiden van de aanvaardingsplicht worden verschillende stromen (zoals minerale oliën, vetten, landbouwfolie, houtafval en tapijtafval) nu eveneens uit het circuit van het met huishoudelijke afvalstoffen gelijkgesteld bedrijfsafval gehaald. Een lijst van de selectief ingezamelde stromen vindt men op de website van OVAM (www.ovam.be).

De heer *Jacky Maes* laat opmerken dat bij de tevredenheid over de bereikte resultaten niet mag worden vergeten dat zowat 90 percent van de totale afvalberg afkomstig is van de bedrijven.

Minister *Vera Dua* repliceert dat in deze 90 percent grote stromen zijn opgenomen die niet kunnen worden vermeden, zoals bijvoorbeeld bagger- en ruimingsspecie en slib van bedrijven en waterzuiveringsinstallaties. Ook inzake bouw- en sloopafval zijn de mogelijkheden beperkt. De minister deelt echter de mening dat nu restrictiever moet worden opgetreden ten aanzien van de stromen bedrijfsafval. Tot op heden werden vooral preventie- en stimuleringscampagnes gevoerd, zoals de Presti-programma's. Er was ook de oprichting van het preventiesteunpunt STIP en het Mambo-project, dat voor bedrijven duidelijk wil maken hoe ze een combinatie kunnen verwezenlijken van minder afvalstoffen en meer bedrijfsopbrengsten. De tijd is nu gekomen om stringenter op te treden ten aanzien van bepaalde stromen bedrijfsafval, zodat extra inspanningen worden gedaan om deze stromen te beheersen.

De heer *Jos Bex* betreurt dat in de ontwerp teksten nog steeds wordt uitgegaan van een beperkte opsomming van stromen waarvoor de aanvaardings-

plicht geldt. Het lid meent dat in principe de aanvaardingsplicht moet gelden voor elke stroom waarvoor die realiseerbaar is. Op die manier moeten de bepalingen niet steeds worden aangepast wanneer een nieuwe stroom in aanmerking komt.

Milieubeleidsovereenkomsten

De heer *Jos Bex* merkt op dat vroeger werd aangekondigd dat er tegen einde 2001 een grondige herziening zou volgen van de milieubeleidsovereenkomst Papier. Die herziening is nog steeds geen feit. Voor 2002 werden diverse nieuwe MBO's aangekondigd. Het lid hoopt dat die op korte termijn aan het parlement kunnen worden voorgelegd.

De *minister* zal informatie over de in voorbereiding zijnde milieubeleidsovereenkomsten als bijlage aan het verslag laten toevoegen. De onderhandelingen over de milieubeleidsovereenkomst Papier verlopen moeizaam.

De heer *Jos Bex* laat opmerken dat Recupel terug lijkt te komen op afspraken over de terugbetaling aan de gemeenten van de kosten voor de inzameling van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur in de containerparken. Naar aanleiding van de oprichting van regionale overslagstations (ROS) wordt de vergoeding herzien voor de gemeenten die toetreden tot het ROS.

De *minister* verwijst naar eerdere discussies hierover en zegt op het standpunt te blijven dat de volledige kosten moeten worden vergoed, met dien verstande dat de aanrekening van de kosten correct moet gebeuren.

Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen

De heer *Erik Matthijs* vraagt of er nu al duidelijkheid bestaat over het kerntakendebat in de milieusector, en dan vooral wat betreft het afval- en waterbeleid? Heeft de minister daarbij voldoende oog voor de gemeenten? Staat de minister achter de beslissing van andere ministers in de Vlaamse regering inzake het doorschuiven van de afvalverwerking naar het provinciale niveau?

De heer *Jos Bex* vraagt of de minister reeds zicht heeft op de totaliteit van de ingediende bezwaren naar aanleiding van het ontwerp van uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen. In welke richting gaan de resultaten van het openbaar onderzoek? Het lid is vooral geïnteresseerd in de opmerkingen over de afvalstoffenproblematiek eerder dan in de discussie over de bevoegdheidsverdeling. De heer Bex stelt zich verder vragen over de mogelijkheid

om het uitvoeringsplan operationeel te maken vanaf 1 januari 2003, rekening houdend met de belofte dat met de opmerkingen van het Vlaams Parlement rekening zou worden gehouden.

De *minister* zal informatie over de ingediende bezwaren naar aanleiding van het openbaar onderzoek over het uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen aan het verslag laten toevoegen. Een eerste indruk is alleszins dat vooral gemeenten en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden hebben gereageerd, naast bedrijfsorganisaties en verenigingen. Een groot deel van de opmerkingen heeft betrekking op het kerntakendebat (taakverdeling tussen gemeenten en provincies).

De OVAM bereidt een nota voor met antwoorden op de bezwaarschriften. Die nota kan later aan commissie worden bezorgd.

Diftar en zwerfvuil

De heer *Jos Bex* vraagt naar de stand van zaken wat de aanpak van zwerfvuil betreft. Hierover werd eerder door de minister overleg met de producenten en de andere gewesten aangekondigd.

De *minister* zal informatie over de aanpak van zwerfvuil en het overleg met de producenten aan het verslag laten toevoegen. Er worden proefprojecten voor een gestructureerde aanpak van zwerfvuil uitgewerkt in Aalst en Gent.

Inzake de invoering van differentiële tarifiering is de heer *Jos Bex* van mening dat de aanschaf van bepaalde dure systemen die op de markt zijn zinloos is. Dure en ingewikkelde diftar-systemen zijn niet nodig om aan de burger duidelijk te maken wat de kost van de verwerking is, wanneer er ook meer eenvoudige oplossingen bestaan.

De *minister* laat in dat verband opmerken dat ook de inzameling via een huisvuilzak als een (goedkoop en degelijk) diftar-systeem kan worden beschouwd. Er zijn inderdaad meer gesofisticeerde systemen op de markt die de tarifiering op een verfijnde manier kunnen differentiëren.

De heer *Bex* verduidelijkt dat zijn opmerking vooral gericht was tegen het subsidiëren van dure apparatuur en informaticamateriaal om de implementatie van gesofisticeerde diftar-systemen mogelijk te maken. De kostprijs is volgens het lid te duur in vergelijking met de kost voor de inzameling van het huisvuil.

De *minister* bevestigt dat het subsidiebesluit een subsidiëring van de aankoop van dergelijke apparatuur mogelijk maakt. Er moet ook aan worden toegevoegd dat de gemeenten die het systeem hebben toegepast goede resultaten behalen.

Mevrouw *Gisèle Gardeyn-Debever* merkt op dat bij de start van een diftar-systeem, zij het met gewone vuilzakken, ook aandacht moet gaan naar een eventuele toename van het zwerfvuil.

De *minister* repliceert dat inderdaad moet worden opgelet met een te hoge prijs voor de grijze vuilzakken.

De heer *Jean Geraerts* bevestigt dat bij de invoering van een diftar-systeem in Bilzen het zwerfvuil op bepaalde plaatsen enorm is toegenomen, ook al is het systeem voor de burger niet noodzakelijk duurder dan voorheen. Het opruimen van het zwerfvuil is een belangrijke kost voor de gemeenten. Over de invoering van het systeem werd volgens het lid onvoldoende gecommuniceerd door het gemeentebestuur.

De heer *Jos Bex* hekelt dat reclamespots op TV de indruk wekken dat drankverpakkingen in de natuur kunnen verdwijnen. Kan met de reclamesector niet de afspraak worden gemaakt dat een logo wordt getoond wanneer reclame wordt gemaakt voor producten die het milieu kunnen schaden, naar analogie met de tandenborstel die wordt getoond bij publiciteit voor snoepgoed ?

Andere uitvoeringsplannen

De heer *Jos Bex* verwijst naar de in voorbereiding zijnde uitvoeringsplannen voor bagger- en ruimingsspecie, slib, hoogcalorisch afval en scheepsafval. De voorbereiding en het overleg zijn al geruime tijd bezig. Wat is nu de stand van zaken van deze plannen ? Inzake de bagger- en ruimingsspecie wordt in de beleidsbrief verwezen naar het Batneec-principe voor de verwerking. In een eerdere beleidsbrief werd naar de Triade-methode verwezen, waarover een studie werd aangekondigd. Is deze studie klaar en wat is de band tussen beide methodes ?

De *minister* zal informatie over de stand van zaken van de uitvoeringsplannen bagger- en ruimingsspecie, slib, hoogcalorisch afval en scheepsafval aan het verslag laten toevoegen.

Wat betreft de passage in de beleidsbrief over de verwerking van baggerspecie verduidelijkt de minister dat Batneec staat voor beste beschikbare technologie (best available technology not entai-

ling excessive costs). De Triade-methode werd ontwikkeld om de kwaliteit van de waterbodems te meten. De minister zal laten navragen of de in een vorige beleidsbrief beloofde studie beschikbaar is.

Internalisering

De heer *Jos Bex* herinnert eraan dat in het zomerakkoord van juni 2002 uitdrukkelijk werd opgenomen dat de internalisering een leidraad moet zijn voor het toekomstige milieubeleid. Het stemt de heer Bex tevreden dat de minister in toespraken naar de internalisering verwijst. Ook binnen de administratie en andere instanties geraakt de term ingeburgerd, bijvoorbeeld bij de discussies over milieubeleidsovereenkomsten. Het principe van het internaliseren van de milieukosten wordt echter nog niet op consequente wijze doorgetrokken. Enerzijds wordt het principe verdedigd, maar anderzijds blijft men vaak steken in een oude en voorbijgestreefde benadering van het milieubeleid.

De *minister* stelt dat de wijzigingen in Vlarea (Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer) eigenlijk de internalisering van de milieukosten beogen. Het is in deze fase moeilijk om het principe steeds 100 percent door te trekken in de regelgeving, omdat er grote raakvlakken zijn met het productbeleid, wat een federale bevoegdheid is.

Ecodesign

De heer *Jos Bex* informeert naar de stand van zaken van het Vlaams informatiepunt voor eco-design, Factor 10 genaamd. Het lid verwijst in dit verband naar een ingediende vraag om uitleg over met composiet vervaardigde producten en de gevolgen daarvan voor de afvalberg. Er worden volgens het lid nieuwe producten op de markt gebracht zonder dat duidelijk is wat het effect op de verwerking zal zijn eenmaal die producten afval zijn geworden.

De *minister* deelt mee dat Factor 10 zal worden geïntegreerd in het preventiesteunpunt STIP en dus een standplaats krijgt bij OVAM (in plaats van bij VITO). Het project moet stimulansen geven aan een duurzame productie : al in de ontwikkelingsfase moet rekening worden gehouden met het feit dat het product ooit afval zal worden. De minister laat informatie over de laatste stand van zaken aan het verslag toevoegen.

De heer *Bex* herhaalt zijn algemene opmerking dat het parlement meer feedback zou moeten krijgen over de acties die in de diverse beleidsbrieven worden aangekondigd. Vaak worden die acties wel de-

gelijk uitgevoerd, al dan niet geïntegreerd in andere activiteiten, maar krijgen ze onvoldoende weerklank.

II.10. Andere thema's

Milieubeleidsplan en samenwerkingsovereenkomsten

Zowel een nieuw afvalstoffenplan als een nieuw milieubeleidsplan werden in openbaar onderzoek gebracht. De heer *Erik Matthijs* vraagt waar de middelen blijven voor de uitvoering van deze plannen. In het afvalstoffenplan is sprake van 16 à 18 miljoen euro extra per jaar. Voor het milieubeleidsplan sprak de minister bij de toelichting van het plan over 200 miljoen euro extra per jaar.

In de begroting 2003 wordt volgens de heer *Matthijs* voor het milieubeleidsplan in hetzelfde bedrag voorzien als in 2002, terwijl de minister duidelijk stelt dat de noden voor het plan vele malen groter zullen zijn (*Parl. St.* VI. Parl. 2002-2003, nr.13/1-B, p. 676). Het plan zou moeten van kracht worden op 1 januari 2003. In de toelichting staat dat momenteel niet duidelijk is wat het openbaar onderzoek zal brengen en hoe het plan er definitief zal uitzien. De voorwaardelijke toon en het feit dat er nu nog geen duidelijkheid bestaat over het definitieve plan doen volgens het lid vermoeden dat de start van het plan in de richting gaat van de mislukte start van de samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten. Die begon ook met een jaar vertraging, maar stond volgens het lid administratief niet op punt, noch qua begeleiding van de lokale besturen, noch wat de inhoud betreft. Dit leidde tot een massale afkeuring van de door de lokale overheden ingediende dossiers. De beoordeling van de opnieuw ingediende dossiers moet nog gebeuren.

De *minister* stelt daarentegen dat de samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten goed is gestart. Er komen positieve reacties uit de diverse hoeken. Gemeentebesturen en milieu-ambtenaren waarderen dat de teksten grondig worden gelezen en dat zinvolle opmerkingen worden gemaakt. Een groot deel van de gemeenten zal participeren aan de samenwerkingsovereenkomst.

Handhavingsbeleid

De heer *Erik Matthijs* verwijst naar de inleiding van de beleidsbrief. De gemeenten moeten volgens de minister slagkrachtiger worden gemaakt in hun toezichtsbeleid en er moet gesleuteld worden aan een secuurder vervolgingsbeleid in het kader van het ontwerpdecreet integrale milieuvoorwaarden.

Het lid vraagt hoe dit moet gebeuren ? Gebeurt dit door een versterking van de politie of de oprichting van een speciale afdeling binnen de lokale politie ? Wie zorgt voor de nodige middelen ?

De heer *Jos Bex* verwijst naar dezelfde passage in de beleidsbrief. Tegenover dat voornemen en die verwachtingen ten aanzien van de gemeenten moeten volgens het lid de nodige middelen staan.

De *minister* meent dat het reeds een hele stap vooruit zou zijn indien alle gemeenten die over een milieuambtenaar beschikken deze ambtenaar een politionele taak en bevoegdheid zouden geven. In het kerntakendebat is de optie genomen om bij de provinciebesturen geen toezichthoudende diensten uit te bouwen. Het enthousiasme voor deze taak was niet erg groot bij de provincies, maar intussen blijft er een reëel probleem inzake het toezicht op de vergunningsplichtige klasse 2-bedrijven. De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) toont zich bereid om mee te helpen de gemeentebesturen te motiveren om hun milieuambtenaren een politiefunctie toe te vertrouwen. Deze eerste stap vergt geen belangrijke extra middelen. In de conclusies van het kerntakendebat moet de toezichthoudende taak van de gemeenten worden onderschreven.

Milieueffect- en veiligheidsrapportering

In het hoofdstuk 12 van de beleidsbrief over het doeltreffend en doelmatig maken van regelgeving wordt verwezen naar het recent in de commissie goedgekeurde MER/VR-decreet (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr.1312*) en de noodzakelijke uitvoeringsbesluiten. De heer *Jacky Maes* herhaalt de vraag die hij bij de bespreking in de commissie stelde naar meer duidelijkheid over de invulling van de uitvoeringsbesluiten. Zonder inzicht in de inhoud van de uitvoeringsbesluiten blijft bij het lid de vrees bestaan dat een lege doos ter stemming wordt gelegd.

De *minister* deelt mee dat de uitvoeringsbesluiten voor het MER/VR-decreet nog in voorbereiding zijn. Ze laat informatie hierover aan het verslag toevoegen en zal opdracht geven de ontwerpbesluiten aan de commissie te bezorgen zodra ze klaar zijn.

Geurhinder

De heer *Jos Bex* verwijst naar de projecten die in het kader van het hinderbeleid werden gestart over geurhinder en de bestrijding ervan. Wat zijn de resultaten ? Ook hier geldt de algemene opmerking

van het lid dat er in beleidsbrieven vaak weinig concrete informatie over de voortgang van de projecten wordt gegeven.

De *minister* zal informatie over de conclusies uit de geurhinderonderzoeken aan de commissie bezorgen.

Onderzoek

Volgens de heer *Jos Bex* kan worden vastgesteld dat er heel wat studies lopen inzake leefmilieu en dat er te weinig coördinatie is tussen de verschillende instituten en onderzoeksprojecten. Het lid meent dat een maximale coördinatie noodzakelijk is. Hoeveel staan de inspanningen op dat vlak ?

De *minister* stelt dat het TWOL-programma (Toegestemd Wetenschappelijk Onderzoek Leefmilieu) in 2003 in een zeer strikt kader zal verlopen. Daarbij zullen alle projecten uitgevoerd door zowel universiteiten, studiebureaus als instituten in één programma worden opgenomen.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN INDICATIEVE STEMMINGEN

Artikelen

Amendement nr. 21 van de Vlaamse regering strekt ertoe in artikel 14 een basisallocatie te schrappen, omdat er reeds een decretale onderbouwing is voor de subsidies aan gemeenten voor de uitvoering van kleinschalige erosiebestrijdingsmaatregelen (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr.15/5*).

Dit amendement en het gewijzigde artikel 14 (programma's 61.1 tot 61.5) worden in een indicatieve stemming en zonder verdere opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

De artikelen 31, 36, 87 tot 90 worden aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Amendement nr. 28 van de Vlaamse regering op artikel 99 strekt ertoe de tekstomschrijving van vier artikelen in overeenstemming te brengen met de begroting van de DAB Minafonds in afdeling III (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr.15/5*).

Dit amendement en het gewijzigde artikel 99 worden zonder verdere opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

De artikelen 121 en 122 worden aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Begrotingstabel

De programma's 61.1 tot 61.5 en programma 64.6 (basisallocatie 73.02) in afdeling I en de begroting van de DAB Minafonds in afdeling III worden aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

De begrotingen van de OVAM en de VMM in afdeling V worden aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Geheel

Het geamendeerde toegewezen gedeelte van de uitgavenbegroting – deel leefmilieu wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

B. DEEL RUIMTELIJKE ORDENING – BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER DIRK VAN MECHELEN, VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, INNOVATIE, MEDIA EN RUIMTELIJKE ORDENING

I. TOELICHTING DOOR DE MINISTER

Minister Dirk van Mechelen geeft toelichting bij de beleidsprioriteiten voor 2003 die in de beleidsbrief Ruimtelijke Ordening zijn opgenomen.

Het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening werd al enkele keren aangepast. De minister wijst op de wijzigingen die nog op stapel staan en die moeten zorgen voor een grotere transparantie, een grotere rechtszekerheid en een snellere behandeling, onder meer waar het de conformiteitsattesten en de vergunningen betreft. Om van het decreet een werkbaar instrument te maken, zijn intussen tientallen artikelen gewijzigd en meer dan vijftig uitvoeringsbesluiten getroffen.

1. Herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) op drie sporen

De minister stelt dat de Vlaamse regering vlak voor het zomerreces beslist heeft om de herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) in drie delen te splitsen.

Eerste fase

Er werd beslist over te gaan tot een versnelde herziening van de hoofdstukken wonen en werken uit

het RSV. Inmiddels worden volop informatievergaderingen met de provinciale besturen belegd. Vooral de provincies West-Vlaanderen en Limburg hadden vooraf gewezen op enkele onregelmatigheden. De procedure die gevolgd wordt voor het economische netwerk van het Albertkanaal dient als voorbeeld.

Tweede fase

Op basis van een evaluatie van de manier waarop het RSV andere beleidsniveaus beïnvloedt, zal worden nagegaan welke sectorale bijsturingen er nodig zijn. In een tweede fase wordt dus nagegaan of de processen achter de uitgangspunten van het RSV, niet bijgestuurd dienen te worden. Er wordt daartoe in een bedrag van 250.000 euro voorzien voor studieopdrachten. Deze fase wordt door de minister RSV-bis genoemd.

Derde fase

Een derde fase in de herziening van het RSV is een wetenschappelijke evaluatie als voorbereiding op een RSV-II in 2007. De grote lijnen uit het huidige RSV zullen uiteraard niet in vraag gesteld worden, wel een aantal opties. De minister verwijst als voorbeeld naar de vaststelling dat talrijke landbouwers van plan zijn gebruik te maken van de voorwaarden van de warme sanering. Als gevolg daarvan zal moeten nagegaan worden wat er met de vrijgekomen percelen en gebouwen van de stopgezette landbouwbedrijven moet gebeuren. Een gemengde commissie Landbouw en Ruimtelijke Ordening moet nagaan welke functiewijzigingen toegestaan zijn en wie daarover moet beslissen. In 2003 moet de voorbereiding op het RSV-II gestart worden.

2. Versnelde operationalisering van het RSV

De minister stelt dat ondertussen is overgegaan tot een versnelde operationalisering van het RSV. Hij wijst er op dat het een moeilijk proces is. De administratie roeit met de riemen die ze heeft en maakt zo veel als mogelijk gebruik van externe competentie. Gelet op de noodzakelijke versterking van het personeelsbestand, werd in het kader van het zomerakkoord beslist het personeelskader van de administratie Ruimtelijke Ordening uit te breiden.

Afbakeningsprocessen van de groot- en regionaalstedelijke gebieden

Omdat de afbakeningsprocessen voor de grootstedelijke en regionaalstedelijke gebieden open planingsprocessen zijn, wordt in 400.000 euro voorzien

voor de begeleiding ervan. Iedereen is er volgens de minister van overtuigd dat dit proces versneld moet worden. Wanneer de stedelijke gebieden worden afgebakend, worden meteen ook alle andere gebieden afgebakend : bedrijvenszones, woonuitbreidingsgebieden, enzovoort.

De opmaak van de gewestelijke RUP's (ruimtelijke uitvoeringsplannen) voor het regionaalstedelijk gebied Aalst is lopende. Voor het regionaalstedelijk gebied Kortrijk zou de opmaak voor het einde van 2002 starten en voor Turnhout in januari 2003. De opmaak van het gewestelijk RUP voor het regionaalstedelijk gebied Mechelen volgt begin volgend jaar. In Mechelen was er lange tijd onenigheid over de plaats van een bedrijventerrein. Met de afbakening van het grootstedelijke gebied Gent zal nog vóór de zomer van 2003 gestart worden. Volgens de minister zal het proces bovendien sneller gaan verlopen in de mate dat men meer en meer vertrouwd geraakt met de methodologie. Gelet op het grote aantal afbakeningsprojecten, heeft de Vlaamse regering beslist een raamcontract te laten opmaken. Daartoe wordt in een budget van 600.000 euro voorzien.

Daarnaast wordt volop gewerkt aan een visie op de stedelijke netwerken van Vlaams en internationaal niveau. Daartoe wordt in een bedrag van 200.000 euro voorzien.

Economisch netwerk van het albertkanaal

De minister stelt dat voor het economische netwerk van het Albertkanaal (ENA) van een multimodale ontsluiting wordt uitgegaan.

Afbakening van Grote Eenheden Natuur (GEN) en Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling (GENO), natuurverwevingsgebied en agrarisch gebied

De minister wijst erop dat de administraties Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu samen de afbakening van GEN en GENO voorbereiden. Het Vlaams regeerakkoord maant aan tot enige speed. Er wordt gewerkt met 15 buitengebieden of regio's, die evenredig verdeeld zijn over de vijf provincies. Voorts is men bezig met de opmaak van uitvoeringsplannen voor die bestemmingswijzigingen waarover er een consensus bestaat, door middel van de zogenaamde GAS en GNS-vergelijking (vergelijking van de gewenste agrarische structuur en gewenste natuurlijke structuur).

Bedrijventerreinen

De minister verklaart dat het Actieplan Bedrijventerreinen Vlaanderen bewijst dat de ambitie om

7000 hectare te halen tegen 2007 ondanks al het scepticisme overeind is gebleven. Tijdens de voorbije planningsperiode werd al 900 hectare gerealiseerd door middel van BPA's. Daarnaast wijzigde 1600 hectare van bestemming door middel van gewestplanwijzingen in Kortrijk en het Maasland. Het saldo wordt qua taakstelling in drie delen verdeeld : 4200 hectare wordt gecreëerd door het Vlaamse Gewest, 1400 door de provincies en 1400 door de steden en gemeenten.

In het regionaalstedelijk gebied Aalst zijn er 200 hectare supplementaire bedrijventerreinen, in het regionaalstedelijk gebied Turnhout 225 hectare en in het regionaalstedelijk gebied Kortrijk 222 hectare. De stedelijke gebieden Gent en Mechelen beschikken nog over respectievelijk 218 en 80 hectare. In de loop van de volgende zes maanden kan een bestemmingswijziging gestart worden voor 1000 hectare nieuwe bedrijventerreinen. De minister stelt dat waar de nood het grootst is, er een oplossing kan worden gevonden. Van zodra de planingsprocessen in de stedelijke gebieden Brugge, Roeselare, Oostende, Sint-Niklaas, Hasselt en Genk zijn afgewerkt, beschikt Vlaanderen over 2000 bijkomende hectare. Minister Van Mechelen concludeert dat de doelstelling gehaald kan worden.

Sanering van brownfields

De minister wijst erop dat het niet alleen de bedoeling is om greenfields aan te snijden. Ook de zogenaamde brownfields (vervuilde en/of verwaarloosde bedrijventerreinen) moeten gesaneerd en herontwikkeld worden. De minister heeft een begrotingsakkoord ondertekend dat in aanvullende kredieten voorziet om in Aalst een brownfield te saneren. Daarnaast werd ook een project in de buurt van Gent opgestart. De afbakening en toewijzing van de projecten is dus bezig. Binnenkort zullen de terreinen gecommercialiseerd kunnen worden, maar daarover moet voorafgaandelijk nog een debat worden gevoerd. Het aanbod zal aan de ruimteboekhouding worden gekoppeld. De minister verwijst in dat verband naar de studie over de bestemde maar ongebruikte bedrijventerreinen.

Vlaams Ecologisch Netwerk

Voor het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) worden ongeveer 100 gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen klaargemaakt, wat volgens de minister een gigantische opdracht is. Hij benadrukt dat de administratie in de loop van de komende maanden op kruissnelheid moet komen. Daartoe wordt bijkomend personeel in dienst genomen.

Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen geïnitieerd vanuit andere beleidsdomeinen en processen

Minister Dirk Van Mechelen wijst erop dat er niet alleen aan de ruimtelijke ordening wordt gewerkt vanuit de domeinen economie, natuur en landbouw, maar dat in feite alle mogelijke beleidsdomeinen vragende partij zijn. Zo is er vraag om samenwerking vanuit de zeehavens en voor de grote basisinfrastructuur van wegen-, water- en spoorwerken. Er zijn tal van processen lopende.

Voor de multimodale ontsluiting van de internationale luchthaven van Zaventem moet een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan worden gemaakt, dat onder meer de HSL-verbinding naar Antwerpen omvat.

Strategische projecten

In de begroting 2003 wordt er volgens de minister een reeks kredieten met een totaal budget van 200.000 euro voorzien voor strategische projecten op Vlaams niveau. Er worden een aantal zeer concrete dossiers gevolgd: de minister illustreert dit aan de hand van voorbeelden van dit jaar betreffende de uitwerking van een visie rond de Arsenaalsite in Mechelen, de kantoorontwikkeling in Mechelen-Noord en het stadslandschapspark Gent-De Pinte. Ook in 2003 staat een aantal projecten op stapel.

Op planmatige en procesmatige wijze oplossen van knelpunten en dringende ruimtelijke behoeften

De minister herinnert eraan dat in het Belgisch Staatsblad van 26 oktober 2002 het wijzigingsdecreet betreffende de zonevreemde bedrijven werd gepubliceerd. De Vlaamse regering heeft recent ook het uitvoeringsbesluit goedgekeurd, dat nu voor advies overgezonden is aan de Raad van State. De minister concludeert dat de problematiek van de zonevreemde bedrijven nu snel zal kunnen worden afgerond.

Hernieuwbare energie

Er gaat ook aandacht naar het thema van de hernieuwbare energie. De 22 vooropgestelde windturbines worden langzamerhand gerealiseerd. Een interdepartementale windwerkgroep is er intens mee bezig maar stoot zeer geregeld op tegenkanten uit de meest diverse hoeken. Ook in dit dossier werd een methodologie ontwikkeld om tempo te maken.

Openluchtrecreatieve verblijven

Ook het dossier in verband met de recreatieve verblijven in open lucht werd afgerond.

Woonuitbreidingsgebieden

De minister deelt mee dat de Vlaamse regering de nieuwe omzendbrief betreffende het aansnijden van woonuitbreidingsgebieden heeft goedgekeurd, zodat die kan worden gepubliceerd en van kracht kan worden. In grote lijnen werd de oude omzendbrief behouden, maar er werden een aantal mechanismen aan toegevoegd die de gevraagde versoepelingen in vele gevallen toelaten. Er zal bijvoorbeeld rekening kunnen worden gehouden met de specifieke dynamiek die eigen is aan bepaalde streken. Zo kunnen bijvoorbeeld in de grensstreken (grensmigratie) en in de kuststreken (pensioenmigratie) andere normen gehandhaafd worden. Ondanks alle inspanningen om via fiscale voordelen te komen tot de verdichting van dorpskernen en de renovatie van bestaande woningen is het volgens de minister, gelet op het trage verloop van de stedelijke afbakingsprocessen, soms aangewezen om over te gaan tot het aansnijden van woonuitbreidingsgebieden.

Weekendverblijven

De minister verwijst naar de lopende bespreking in de commissie van het Beleidsplan Problematiek Weekendverblijven (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002*, nr. 1266).

Gemotoriseerde sporten

Er werd een afwijkingskader uitgewerkt voor de permanente inplanting van omlopen met trainingsfaciliteiten voor gemotoriseerde sporten.

3. Opvolgen van de planningsprocessen in andere beleidsdomeinen

Economisch beleid

Het urgentieproject Knelpunterreinen werd ingekleurd op het gewestplan. Er werden ontwikkelingsplannen uitgetekend voor meer dan 14 terreinen op onmiddellijke termijn en 17 terreinen op iets langere termijn. Het gaat hier over 1000 ha die op relatief korte termijn in omloop kunnen gebracht worden.

Wat de brownfields betreft heeft de voorbereidende werkgroep heel wat werk verzet. De minister

looft de goede samenwerking tussen het kabinet leefmilieu en OVAM en de administratie en het kabinet ruimtelijke ordening. Er is een pragmatische opdracht die uit drie delen bestaat : het opstellen van een decreet tot oprichting van een financieringsmechanisme, de locatie-analyse van acht brownfields en ten slotte het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie omtrent het opzetten van een verzekeringsfonds als instrument voor bedrijven die risico's willen nemen.

De minister stelt dat hij met de commissie Ruimtelijke Ordening niet alleen de zorg voor kwantiteit maar ook voor kwaliteit deelt. Er moet zeker aandacht zijn voor het beter benutten van de bedrijfsruimten, met name voor de inplanting, de kwaliteit en de duurzaamheid van de materialen, het aanleggen van parkeerstroken en dergelijke meer. De vraag kan ook worden gesteld of het nodig blijft een onderscheid te maken tussen regionale en lokale bedrijfsterreinen.

Oppervlakte-delfstoffenplannen

Betreffende oppervlakte-delfstoffen verwijst de minister naar een ontwerp van decreet dat in de commissie Economie zal behandeld worden.

Strategische plannen voor de zeehavens

Voor ieder zeehavengebied wordt een strategisch plan opgesteld. Het initiatief ligt bij de Vlaamse minister bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken, maar ook voor het departement Ruimtelijke Ordening is een belangrijke bijdrage weggelegd. Voor de zeehaven van Gent werd reeds heel wat werk verzet. Het strategisch plan voor de Linker-Schelde-oever van de haven van Antwerpen is ook zeer ver gevorderd. Daarbij is het volgens de minister zeker vermeldenswaard dat daarover een volwaardige dialoog aan de gang is met zowel de economische als de ecologische belangengroepen.

In 2001 zijn de processen gestart voor de opmaak van de strategische plannen voor Zeebrugge. Het dossier met betrekking tot de haven van Zeebrugge kan wellicht afgesloten worden in 2003 : daartoe wordt 185.000 euro uitgetrokken. Voor de Rechteroever van Antwerpen moet duidelijk gemaakt worden dat de beschikbare ruimte optimaal moet gebruikt worden vooraleer men nieuwe ruimten aansnijdt.

Voor het strategisch plan voor de zeehaven van Oostende loopt men iets achter : 2003 zal de beginfase zijn. Men wil het proces afstemmen op de afbakening van het stedelijk-regionaal plan van Oos-

tende enerzijds en van de luchthaven anderzijds, zodat alles uiteindelijk één geheel vormt.

Integraal waterbeleid en -beheer

Het debat rond integraal waterbeleid en -beheer komt stilaan op snelheid. Het wordt ook naar ruimtelijke ordening geïmplementeerd. De minister stelt dat er een goede samenwerking is tussen de administraties. Er kan snel succes geboekt worden met de nieuwe aanpak, waarbij alle sectoren en alle doelgroepen inspraak krijgen.

Erfgoedlandschappen

De minister stelt dat ook een decreet op de erfgoedlandschappen wordt voorbereid. Daarbij wordt het belang van de integratie van de landschapszorg in de ruimtelijke ordening beoogd. Er worden in de decreten geen bindende adviezen meer gegeven. De Vlaamse minister bevoegd voor Monumenten en Landschappen heeft ermee ingestemd dat alles finaal geïntegreerd wordt in de beleidsvisie van Ruimtelijke Ordening.

4. Goede relaties opbouwen met partners op federaal en Europees niveau

Transnationale en grensoverschrijdende plannings-initiatieven

De minister verklaart dat op dit vlak selectief te werk gegaan kan worden. Er is een uitgebreid aanbod aan internationale initiatieven op het vlak van de ruimtelijke ordening. Om die reden wordt selectief ingegaan op een aantal initiatieven die een meerwaarde bieden voor het Vlaams ruimtelijk beleid. De aandacht hierbij gaat vooral uit naar de Vlaamse Ruit als stedelijk netwerk van internationaal niveau, grensoverschrijdende stedelijke netwerken en poorten en economische concentratiezones van internationaal niveau, grensoverschrijdende grote aaneengesloten gebieden van het buitengebied, lijninfrastructuur en water.

Omzetten van Europese regelgeving

Er wordt ook gewerkt aan de omzetting van de Europese regelgeving. Zo heeft de Vlaamse regering onder meer een uitvoeringsbesluit genomen in uitvoering van de Habitatrichtlijn. Ook in het nieuwe decreet betreffende de milieueffect- en veiligheidsrapportage (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr.1312*) speelt het aspect ruimtelijke ordening een belangrijke rol. Het maakt de plannings- en besluitvormingsprocessen zo mogelijk nog complexer.

Grote infrastructuurwerken

Volgens de minister is de tijd dan ook rijp voor een decreet op de grote infrastructuurwerken, waarin alle relevante bepalingen worden geïntegreerd. Daarbij moeten de rechtszekerheid en de inspraak van de burger worden gerespecteerd. De minister wijst in dit verband naar de decreten voor de Linker-Scheldeoever (decreet van 14 december 2001 voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen van groot algemeen belang gelden een decreet van 27 maart 2002 houdende bekrachtiging van de stedenbouwkundige vergunningen verleend door de Vlaamse regering op 18 maart 2002 in toepassing van het decreet van 14 december 2001 die door een parlementair initiatief tot stand kwamen.

Met de huidige decreetgeving, waarin de coherentie in bepaalde gevallen zoek is, kunnen de tweede goederenontsluiting van de Antwerpse haven en het Masterplan Antwerpen volgens de minister tot heel wat problemen leiden. Op dat vlak wil de minister voor 2004 een belangrijke stap vooruit zetten.

5. Besluitvorming op drie bestuursniveaus

De minister verklaart dat conform het decreet op de ruimtelijke ordening wordt gepoogd de besluitvorming op drie beleidsniveaus tot stand te brengen en uit te werken. De minister is bezig met het opstellen van een aantal uitvoeringsbesluiten. Sinds 1 mei 2000 werd trouwens heel wat ervaring opgedaan met het subsidiair toevertrouwen van een aantal taakstellingen.

Provincies

In 2002 beschikten nog maar heel weinig provincies over een provinciaal ruimtelijk structuurplan. In 2003 moeten de provincies verantwoordelijkheid opnemen voor de bevoegdheden inzake ruimtelijke ordening die ze in het nieuwe decreet van 1999 hebben gekregen. Om hen daartoe te stimuleren wordt het overleg met de bestendig afgevaardigden opnieuw gestart.

De minister heeft vastgesteld dat op het terrein te weinig gebeurt rond de afbakening van de kleinste delijke gebieden. Het decreet van 18 mei 1999 bepaalt nochtans dat de provincies daarvoor verantwoordelijk zijn. Deze kwestie maakt zelfs geen deel uit van het kerntakendebat. De provincies roepen als verontschuldiging in dat er geen financiële middelen voor zijn. De minister meent echter

dat de provincies daarvoor de nodige budgetten moeten uittrekken.

Gemeenten

De minister herinnert aan de terughoudendheid inzake de beslissing om de gemeenten opnieuw te responsabiliseren voor het vergunningenbeleid. In de praktijk blijkt evenwel dat de gemeenten zeer omzichtig omspringen met deze nieuwe bevoegdheid. Dit beleid moet voortgezet worden om een derde decreetswijziging mogelijk te maken, waardoor binnen de vijftig dagen een vergunning zal kunnen worden afgeleverd.

De gewestelijke overheid helpt de gemeenten bij hun overstap naar het nieuwe vergunningensysteem. Ze doet dat onder meer door informatie te verstrekken en door een opleiding te organiseren voor gemeentelijke en provinciale stedenbouwkundige ambtenaren.

Op dit ogenblik beschikken 16 van de 306 gemeenten over een goedgekeurd gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Er zijn nu 98 gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaren. Dat betekent dat één gemeente op drie beschikt over een dergelijke ambtenaar, die de motor moet zijn van het plannings- en vergunningenproces. Er werden twee werkgroepen opgericht om de gemeenten te ondersteunen bij het opstellen van het vergunningenregister, één voor de inhoudelijke aspecten en één voor de technische aspecten. Het is de bedoeling de gemeenten modellen aan te reiken om een vergunningenregister op te bouwen.

Als de vergunningenregisters zijn opgesteld, kunnen de moeilijke debatten over handhaving en verjaring worden gevoerd. De minister koestert de ambitie om dat probleem grondig aan te pakken.

Einde februari 2002 hadden 112 gemeenten een planningsregister ingediend. Eind oktober 2002 werd de eerste lichting planningsregisters goedgekeurd. Het is de bedoeling snel verder te werken. Het is immers erg belangrijk dat de gemeenten weten welke plannen er op hun grondgebied van kracht zijn.

Er zijn ook al 103 registers voor onbebouwde percelen. De komende maanden zouden de gewestelijke planologische ambtenaren meer tijd moeten besteden aan het begeleiden van de gemeenten bij de gemeentelijke structuurplanningsprocessen.

De gemeenten krijgen ook een financiële tegemoetkoming voor het voeren van een ruimtelijk

beleid. Er wordt 5 miljoen euro uitgetrokken voor het opmaken van gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen en 780.000 euro voor het opmaken van de plannings- en vergunningenregisters.

De kosten voor de opleiding van stedenbouwkundige ambtenaren worden vergoed. De gewestelijke overheid betaalt ook de stedenbouwkundige ambtenaren in de kleinere gemeenten. Daarvoor wordt een budget van 1,690 miljoen euro uitgetrokken. Voor de nieuwe cyclus van kortlopende opleidingsprogramma's werd 150.000 euro uitgetrokken.

Procoro en Gecoro

De minister meldt dat in alle provincies de Procoro's (provinciale commissie ruimtelijke ordening) zijn geïnstalleerd en dat 88 percent van de gemeenten ondertussen over een Gecoro (gemeentelijke commissie ruimtelijke ordening) beschikken. Slechts 13 gemeenten hebben een vrijstelling aangevraagd, hoewel 94 gemeenten voor die vrijstelling in aanmerking kwamen. De gemeenten lijken er dus van overtuigd dat ze een belangrijke rol kunnen spelen.

6. Vorm geven aan de overgangsperiode inzake het vergunningenbeleid op Vlaams niveau

Met de steun van de administratie werden belangrijke inspanningen geleverd om de behandeling van de stedenbouwkundige vergunningen sneller te doen verlopen. Vooral in de dossiers inzake artikel 43 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996 (aanvragen om stedenbouwkundige vergunning en verkavelingsvergunning, die voor advies moeten voorgelegd worden aan de gemachtigde ambtenaar) is er een structurele vermindering van de achterstand. Voor de dossiers inzake artikel 127 van het decreet gecoördineerd op 22 oktober 1996 (publiekrechtelijke rechtspersonen en aanvragen van algemeen belang), werden minder spectaculaire resultaten behaald. In de voorbije maanden werd de achterstand in de beroepen (artikel 53, § 2, van hetzelfde decreet) gereduceerd met 600 dossiers. Dat werd mogelijk door de inzet van bijkomende ambtenaren. De minister stelt dat het systeem met slechts twee beroepstrappen begint te resulteren in een vermindering van het aantal beroepen.

In 2003 zal werk worden gemaakt van de verbetering van de procesimplementatieprojecten voor de lopende vergunningen. Dat moet de transparantie, de snelheid en de conformiteit ten goede komen op alle niveaus.

De minister merkt op dat het evenwel niet volstaat dat er sneller wordt gewerkt. Ook de kwaliteit van het werk is immers belangrijk. De minister verwijst naar twee gevallen, waarbij in het ene geval er toestemming was gegeven voor de bouw van een woning bij een hondenfokkerij terwijl in het andere geval dat werd geweigerd. Dergelijke inconsistenties wil de minister voorkomen.

7. Grond- en pandenbeleid uitwerken in functie van het voeren van een ruimtelijk beleid conform het RSV

Opmaak van het grondbeleidsplan

Het opmaken van het grondbeleidsplan verloopt moeizaam. De minister wil deze inhoudelijk en beleidsmatig belangrijke opdracht in twee fasen aanpakken. In een eerste fase moeten de bestaande instrumenten worden geïnventariseerd. De minister gaat ervan uit dat met de finalisering van het project Beter Bestuurlijk Beleid de beleidsdomeinen huisvesting en ruimtelijke ordening in één enkele nieuwe administratie zullen ondergebracht worden, en dat zowel op beleidsmatig als op administratief vlak. Volgens de minister zal dat een stap zijn in de goede richting.

Uit de eerste fase moeten relevante voorstellen komen om lacunes weg te werken. In een tweede fase moet dat leiden tot een beleidsmatige discussie die moet resulteren in een langetermijnvisie. Dat zal de basis vormen van het grondbeleidsplan.

Instrumenten

Wat de instrumenten betreft, is er in de begroting 2003 een budget van 2,530 miljoen euro bestemd voor strategische projecten in goedgekeurde bijzondere plannen van aanleg. Initieel had de Vlaamse regering afgesproken dat het departement Huisvesting bevoegd zou zijn. Ook voor de uitvoering van het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten is de taakverdeling nog niet duidelijk. De minister wil werk maken van de financiering.

Er is een studie uitgevoerd over de werking van het decreet betreffende de leegstand en verwaarloosde bedrijfspanden, waaruit blijkt dat het een nuttig instrument is. Nochtans kan leegstand van bedrijven niet worden vergeleken met leegstand van woningen. Het gewestelijk niveau kan goed werk leveren zowel bij het innen van de bijdrage

als bij het aanwenden van de middelen voor strategische projecten.

8. Handhavingsbeleid

Minister Van Mechelen stelt dat het handhavingsbeleid wordt toegepast onder het motto “Soepel als het kan, streng als het moet”.

Preventie door sensibilisering

De minister probeert continu het maatschappelijk draagvlak te versterken, onder meer door bewustmakingscampagnes. De burgers overtuigen dat bouwen zonder vergunning niet meer kan is essentieel. De nieuwe campagne ‘Speel niet met je droomhuis’ vindt de minister geslaagd. De kandidaat-bouwers wordt ingeprent dat zij beter vooraf inlichtingen vragen aan de gemeente.

As-builtonplan

In het voorontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 en van het decreet gecoördineerd op 22 oktober 1996 is ook het as-builtonplan opgenomen, dat tot een conformiteitsattest moet leiden. In het voorontwerp is ingeschreven dat de Vlaamse regering kan bepalen dat bij het verlenen van een stedenbouwkundige vergunning voor het uitvoeren van werken waarvoor de medewerking van een architect is vereist, een financiële waarborg wordt gestort die pas vrijkomt nadat de toezichthoudende architect de werken conform de verleende stedenbouwkundige vergunning heeft verklaard. Zowel SERV als MINA-Raad hebben een aantal opmerkingen geformuleerd. Een werkbaar en afdwingbaar instrument vraagt immers duidelijke spelregels. Het voorontwerp wordt momenteel aangepast en zal daarna aan de Raad van State worden voorgelegd.

Stakingsbevelen

De minister verklaart dat de stakingsbevelen succesvol zijn in het kader van de handhaving. De burgemeesters en de stedenbouwkundige adviseurs maken er veel gebruik van. De administratieve geldboete begint resultaten op te leveren. Het is een goed preventief instrument om snel niet-vergunde bouwwerken stil te leggen.

Vereenvoudiging van de vergelijkprocedure

De vereenvoudiging van de vergelijkprocedure leidt ertoe dat de achterstand weggevoerd wordt.

Tot voor kort lieten de gemeenten de zaken lang aanslepen, maar nu geraken ze vertrouwd met de instructies. Er is met de parketten overeengekomen dat een vergelijk enkel mogelijk is na het schriftelijk akkoord van de procureur des konings. De minister verklaart dat om de procedure nog te versnellen afgesproken werd om categorieën en dienovereenkomstige maatregelen te bepalen.

Uitvoering van gerechtelijke herstelmaatregelen – dwangsom

De minister blijft erbij dat voor de uitvoering van de gerechtelijke herstelmaatregelen het opleggen van een dwangsom meestal de gewenste resultaten oplevert. Door nauwgezet te betekenen, te vorderen en beslag te leggen, probeert men de overtreders tot inkeer te brengen. De minister stelt vast dat de overtreders zelf meer en meer de niet-vergunde gebouwen afbreken. Het is minder spectaculair, maar even efficiënt als voorheen.

De minister heeft een nota gemaakt over de Hoge Raad voor het Herstelbeleid. Ook door de administratie zijn de verschillende mogelijkheden onderzocht. Een van de problemen is de positionering van de Hoge Raad binnen de huidige constitutionele context en het Belgische rechterlijke systeem. In de loop van 2003 zal een definitieve beleidskeuze worden gemaakt.

9. Aandachtspunten

De minister verwijst naar het laatste gedeelte van de beleidsbrief, waar nog een aantal aandachtspunten worden vermeld.

Verdichting

Voor de bevordering van de verdichting in het kader van een duurzaam ruimtelijk beleid, haalt de minister de brochure ‘Dichter Wonen’ aan. Ook het beleids- en toetsingsmodel is verder op punt gesteld.

Jeugd en ruimtelijke ordening

In verband met jeugd en ruimtelijke ordening lopen een aantal initiatieven. Er is overlegd tussen de afdelingen Jeugd en Sport en Ruimtelijke Planning van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Minister Van Mechelen stelt dat er meer en meer rekening wordt gehouden met de ruimtebehoeften van de jeugd. In feite is dit een multidisciplinaire aangelegenheid.

Mestverwerking

De minister is van oordeel dat de mestverwerking moeizaam op gang komt. Er is een duidelijke discrepantie tussen de vergunde en de operationele capaciteit. Het gaat niet op om de minister met de vinger te wijzen : er is immers veel meer vergunde capaciteit dan dat er operationeel is. Er komen meer en meer kleine installaties, de grote installaties zijn daarentegen minder in trek. Een duidelijke omzendbrief werd opgesteld.

II. ALGEMENE BESPREKING

Bestemmingswijzigingen

Mevrouw *Isabel Vertriest* vraagt hoe ver het staat met de bestemmingswijzigingen naar groengebied. In hoeverre is de ruimtebalans van het RSV al gerealiseerd ?

Minister *Dirk Van Mechelen* zal een inventaris van deze gegevens opvragen en aan de commissie bezorgen. In de tientallen gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, die binnenkort klaar zullen zijn, wordt rekening gehouden met de resultaten van de vergelijking en het overleg tussen de gewenste agrarische structuur (GAS) en de gewenste natuurlijke structuur (GNS). Daardoor is er een grotere omzetting van landbouw naar groen dan omgekeerd.

Grond- en pandenbeleid – Afbakening van de stedelijke gebieden

Mevrouw *Isabel Vertriest* meent dat een grond- en pandenbeleid essentieel is voor een goed ruimtelijk beleid. Het lid vindt het echter vreemd dat al aan een evaluatie wordt gedacht zonder dat alle fasen voltooid zijn.

De *minister* verwacht tegen het najaar van 2004 klaar te zijn met een grondbeleidsplan. De minister stelt voor in de commissie een gedachtewisseling te houden met de werkgroep die het grondbeleidsplan uitwerkt. Daarbij kunnen de methodologie en de klemtonen worden toegelicht. De bereikte concepten worden nu al gehanteerd, maar er is nog geen omvattend plan. Als de conclusies van het plan in 2004 beschikbaar zijn, is dat nog op tijd voor de mogelijke herziening van het RSV in 2007.

De minister voegt eraan toe dat het zijn taak zou vergemakkelijken als de stedelijke afbakening er zou zijn. Het is goed om doelstellingen te hanteren, maar die moeten realistisch zijn.

Mevrouw *Isabel Vertriest* stelt dat bij de afbakening van de stedelijke gebieden weinig gebruik gemaakt wordt van de beschikbare instrumenten. De instrumenten stadsvernieuwing en grond- en pandenbeleid zijn nochtans belangrijk voor de stedelijke afbakening. In het RSV zijn de afbakeningen vooral kwantitatief, maar ook de kwaliteit is een belangrijk gegeven .

Mevrouw *Isabel Vertriest* betreurt dat in de meeste architectuuropleidingen geen aandacht wordt besteed aan het hergebruik van bestaande gebouwen en monumenten. Zij vraagt zich of daar niets aan kan worden gedaan in het kader van zuinig ruimtegebruik.

Aandacht voor recreatie

In het kader van de afbakening van stedelijke gebieden, moeten volgens mevrouw *Isabel Vertriest* de verschillende vormen van recreatie meer aan bod komen. Recreatie moet een onderdeel zijn van de evaluatie.

Minister *Dirk Van Mechelen* bevestigt dat er vanuit het sportbeleid een inventaris van de vragen en behoeften op dat vlak wordt gemaakt. De administratie Ruimtelijke Ordening dringt daarbij aan op een interdisciplinair gebruik van de recreatiezones. De minister onderstreept dat het RSV nooit tegemoet kan komen aan alle vragen om recreatiezones. Zo moeten bijvoorbeeld golf- en crossterreinen volgens de minister soms ook gebruikt kunnen worden door wandelaars, anders verliezen ze gedeeltelijk hun maatschappelijke functie. De minister maakt de vergelijking met het gebruik van polyvalente zalen. Mevrouw *Vertriest* beaamt dat recreatieve zones voor verschillende doeleinden kunnen worden gebruikt.

De *minister* voegt hier nog aan toe dat de provincies hun verantwoordelijkheid moeten nemen op het vlak van sport en recreatie.

Aanduiding van bedrijventerreinen

Mevrouw *Isabel Vertriest* maakt melding van de kritiek van de provincies aan het adres van het Vlaamse Gewest, dat zoveel bedrijventerreinen zou aanduiden dat de provincies zelf onvoldoende ruimte hebben om bedrijventerreinen aan te duiden in de regionaalstedelijke gebieden. Het lid verwijst ter zake naar een verslag van de Provinciale Commissie voor Ruimtelijke Ordening van Oost-Vlaanderen, waarin gewag wordt gemaakt van de vraag aan het Vlaamse Gewest om minder bedrij-

venterreinen aan te duiden in de grootstedelijke gebieden.

Minister *Dirk Van Mechelen* is niet op de hoogte van dit probleem. Elk bestuursniveau heeft zijn eigen taakstelling. Ook de provincies en gemeenten hebben dus een taak in het creëren van bijkomende bedrijventerreinen. De minister benadrukt dat ook de gemeenten een taak te vervullen hebben in het aanwijzen van kleine industriegebieden. Blijkbaar hebben heel wat gemeenten daar echter problemen mee.

Volgens de minister is het Gewest vragende partij om een deel van de taakstelling van het Gewest inzake de bedrijventerreinen over te dragen aan provincies en gemeenten. In elk stedelijk afbakeningsproces blijkt het halen van de taakstelling zoals ze kwantitatief vooropgesteld was, bijna onhaalbaar. Mocht er een suggestie zijn om de taakstelling toch te wijzigen, zou het eerder van het Gewest naar de provincies zijn dan omgekeerd.

Als het RSV op één punt voor kritiek vatbaar is, is het volgens de minister wel dat de economische hoofdstructuur niet helemaal strookt met de realiteit : het belang van de kleinstedelijke gebieden is veel groter dan wordt aangegeven in de economische hoofdstructuur. Sommige gemeenten zijn de facto economische knooppunten maar niet als zodanig weerhouden in het RSV. Er zal een meer dynamische visie moeten ontwikkeld worden in plaats van bij een strikte contingentering te blijven. De taakstelling moet met gezond verstand ingevuld worden.

De heer *Patrick Lachaert* vraagt de minister waarom heel wat gemeenten problemen hebben met het aanwijzen van kleine industriegebieden.

Om deze vraag correct te kunnen beantwoorden, zal de *minister* laten nagaan welke voorstellen voor bedrijventerreinen de gemeenten in de voorbije 24 maanden kenbaar hebben gemaakt bij de administratie Ruimtelijke Ordening en welk gevolg daaraan gegeven is. Op basis van die gegevens zal de minister bijsturen waar nodig is. Die voorstellen moeten immers kwaliteitsgericht zijn. De inplanting van nieuwe bedrijventerreinen of containerparken vergt enige ruimtelijke afweging en politieke moed. Anderzijds moet de hogere overheid enige soepelheid aan de dag leggen wil ze de taakstelling ooit realiseren.

Handhavingsbeleid

De heer *Patrick Lachaert* maakt melding van een recent voorval waarbij eigenaars werden aangeklaagd tot het uitvoeren van een vonnis uit 1979, namelijk het herstel in de oorspronkelijke toestand. De betrokkenen zouden een week later benaderd zijn door Natuurpunt Vlaanderen, dat in het bezit was van het vonnis in kwestie. Dit doet bij het lid de vraag rijzen of er een overleg bestaat tussen de stedenbouwkundige inspectie en Natuurpunt Vlaanderen.

De *minister* gaat ervan uit dat over dit dossier en de daaropvolgende actie van Natuurpunt geen overleg werd gepleegd tussen de administratie en Natuurpunt en geen informatie werd uitgewisseld. De minister kan niet uitsluiten dat via andere kanalen wel informatie is uitgewisseld. Dit voorval bewijst wel dat met dit soort dossiers bijzonder kies dient te worden omgesprongen.

Verjaring

De heer *Gerald Kindermans* herinnert aan vroegere uitspraken van de minister en van de voorzitter van de VLD over de nood aan het instellen van een verjaringstermijn voor bouw misdrijven. Het lid meent dat lang getalmd wordt om een voorstel over dit onderwerp uit te werken. De heer Kindermans spreekt zijn begrip uit voor de uitspraak van de minister dat het hier om een complexe materie gaat met implicaties op het federale vlak. De spreker is van mening dat het debat hierover in een open geest moet worden gevoerd, of dit nu al dan niet op basis van het voorstel van CD&V gebeurt (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr. 1425/1*).

Blijkbaar moeten ook eerst de vergunningenregisters operationeel zijn, wat echter lang blijkt aan te slepen. Het lid vraagt uitdrukkelijk wat de mening en de plannen van de minister op dit vlak zijn.

Minister *Dirk van Mechelen* meent dat hij sinds juli 1999 een aantal fundamentele stappen vooruit heeft gezet inzake het probleem van zonevreemde woningen en bedrijven. Om van het decreet een werkbaar instrument te maken, zijn intussen tientallen artikelen gewijzigd en meer dan vijftig uitvoeringsbesluiten getroffen.

De minister stelt dat hij het Vlaamse regeerakkoord uitvoert. Verder blijft hij geloven dat de par-

lementsleden genoeg gezond verstand hebben om in een politieke discussie over de verjaringstermijn tot besluitvorming te komen. Als CD&V daarvan een politiek spel wil maken, mist ze volgens de minister de nodige maagdelijkheid om dit debat aan te trekken, gelet op de verantwoordelijkheid van deze fractie bij het tot stand komen van het decreet van 18 mei 1999.

Volgens de heer *Gerald Kindermans* gaat het niet op om te blijven verwijzen naar het verleden. Deze regering heeft reeds drieëneenhalf jaar de tijd om initiatieven te nemen. Het gaat in deze begrotingsbespreking en in de beleidsbrief niet om het beleid uit het verleden maar om een beleidsvisie voor de toekomst. Het lid trekt uit het antwoord van de minister de conclusie dat er binnen de meerderheid geen eensgezindheid bestaat over een verjaringsstermijn voor bouw misdrijven. Als de meerderheid dit probleem niet kan oplossen, moet ze dat publiekelijk durven zeggen. Wat in de media wordt verkondigd, zou moeten stroken met wat in deze commissie gebeurt.

De heer *Jacques Timmermans* geeft toe dat de aanpak van de vorige meerderheid op bepaalde punten misschien te stringent was en daardoor in de praktijk niet werkbaar. Nu kan de meerderheid praten over het probleem van de verjaring van bouw misdrijven. Het uitgangspunt moet volgens de spreker het vergunningenregister zijn.

De heer *Gerald Kindermans* heeft vernomen dat voor de uitwerking van het vergunningenregister door de gemeenten intussen blijkbaar een meer realistische timing zou zijn vooropgesteld.

Voor de *minister* is het vergunningenregister uiterst belangrijk om een beleid inzake handhaving, bouw misdrijven en de verjaring te kunnen voeren. Vooraleer wordt afgestapt van het voortdurend misdrijf, is een akkoord nodig over de bouw misdrijven die niet voor verjaring in aanmerking komen. Desnoods moet daarvan een inventaris worden aangelegd. De minister wil het volgende jaar wel vooruitgang boeken in deze kwestie, maar dan op een serene en doordachte wijze.

De heer *Patrick Lachaert* stelt verder dat de huidige meerderheid in een zeer goede verstandhouding een redelijke oplossing heeft trachten te bieden aan het probleem van de zonevreemde woningen en bedrijven en ook de verjaringsproblematiek wil aanraken in het parlement. Er is inderdaad een vergunningenregister nodig. Bepaalde stedenbouwkundige misdrijven blijven echter ook voor het lid onaanvaardbaar.

III. INDICATIEVE STEMMINGEN

Het aan de commissie toegewezen gedeelte van de uitgavenbegroting wat het deel ruimtelijke ordening betreft (de artikelen 14 en 116, het programma 62.1 Ruimtelijke ordening, stedenbouw en grondbeleid, de basisallocatie 43.03 in programma 62.6 Grond- en Pandenbeleid en de begroting van de DAB Grondfonds in afdeling III) wordt aangenomen met 7 stemmen bij 2 onthoudingen.

De verslaggevers,

Patrick LACHAERT

Isabel VERTRIEEST

De voorzitter,

Jacques TIMMERMANS

BIJLAGEN

Commissie Leefmilieu

Begroting 2003

Bijkomende informatie beleidskredieten Leefmilieu

1. Berekening beleidskredieten Leefmilieu

De technische berekening van de beleidskredieten zoals aangehaald door minister Van Mechelen, wordt geenszins betwist.

In haar toelichting bij de begroting 2003 gaat minister Dua enkel na welke ruimte haar in 2003 ter beschikking staat om engagements aan te gaan.

We nemen het totaal van de niet-gesplitste kredieten (NGK's), de gesplitste vastleggingskredieten (GVK's), de variabele kredieten (VRK's) en de vastleggingsmachtiging Minafonds (MACH) op de Leefmilieuprogramma's 61.1, 61.2, 61.3, 61.4, 61.5 en 64.6 (basisallocatie 73.02) = **958.845.000 €**.

Hiervan wordt de dotatie aan het Minafonds (dat als een NGK in de begroting staat) afgetrokken aangezien het een louter betalingskrediet (vereffeningskrediet) is = - **162.711.000 €**.

Dit geeft een resultaat van $958.845.000 - 162.711.000 \text{ €} = \mathbf{796.134.000 \text{ €}}$. Dit cijfer vindt u terug in mijn toelichting bij de begroting 2003. Dit is – naar mijn inschatting – de 'engagementruimte' waarover ik in 2003 beschik.

Minister Van Mechelen voert nog twee correcties door:

- verhoging met de netto-schuldaangroei Aquafin in 2003 : + **76.743.000 €**
- correctie op niveau variabele kredieten (VRK's): - **33.000 €**

Het eigene aan variabele kredieten is dat je maar een euro kan uitgeven indien je een euro hebt ontvangen (via toegewezen ontvangsten).

Uitgaven op variabele kredieten betreffen engagements die genomen kunnen worden op inkomsten van dit jaar, maar ook op inkomsten van voorgaande begrotingsjaren. Bij variabele kredieten wordt nl. het niet-aangewende saldo op het einde van het jaar overgedragen naar het volgende jaar en gevoegd bij de ontvangsten van dat jaar. Begroting houdt in zijn berekening enkel rekening met de engagements die genomen kunnen worden op inkomsten van dit jaar.

Het resultaat van deze twee correcties = **872.844.000 €**, het cijfer dat u terugvindt in de Algemene Toelichting bij de begroting 2003.

2. De kredieten beschikbaar voor Leefmilieu binnen het FFEU

Begrotingscontrole 2002 - Leefmilieu (indicatief)	Euro	BF
aankopen bos- en natuurgebieden	7.437.000	300.000.000
bodemsanering + brownfields + investeringen afvalpreventie	7.437.000	300.000.000
sanering waterbodems	9.916.000	400.000.000
investeringen overstromingsgevoelige gebieden	4.958.000	200.000.000
rioleringen + kleinschalige waterzuivering	7.437.000	300.000.000
investeringen Aquafin (ipv warme sanering)	<u>24.789.000</u>	<u>1.000.000.000</u>
	61.974.000	2.500.000.000
Begrotingscontrole 2003 - Leefmilieu	Euro	BF
Waterbeheersing	24.789.000	1.000.000.000
Ecologisch Fonds	<u>12.395.000</u>	<u>500.000.000</u>
	37.184.000	1.500.000.000
Totaal Leefmilieu	99.158.000	4.000.000.000

Commissie Leefmilieu

Begroting 2003

Bijkomende informatie Afval en Bodem

1. Milieubeleidsovereenkomsten : stand van zaken

Lopende MBO's : banden, autowrakken, AEEA, papier (reclamedrukwerk en periodieke pers), vervallen geneesmiddelen (overeenkomst i.p.v. MBO).

MBO's in procedure overeenkomstig decreet MBO (akkoord sector) : banden, batterijen, loodstartbatterijen.

In voorbereiding : landbouwfolies, afgewerkte olie, dierlijke en plantaardige oliën en vetten, afvalfotochemicaliën, houtafval, tapijtafval, alle AEEA uit richtlijn die nog niet in VLAREA zit (elektrische medische apparatuur, meet- en regelapparatuur, speelgoed, automatische verdelers, verlichting).

Waarvan opportuniteit nog wordt onderzocht : fiets- en motorbanden, matrassen, ...

Specifieke informatie over een aantal MBO's :

Milieubeleidsovereenkomst afvalbanden

In 2001 werd voor de eerste keer een verslag opgesteld voor het Vlaams Parlement inzake de uitvoering van de milieubeleidsovereenkomst afvalbanden. Op 10 juli 2001 werd door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement een tekst aangenomen betreffende de bijsturing van de milieubeleidsovereenkomst. De OVAM heeft samen met de vertegenwoordigers van de andere gewesten en de betrokken sector een voorstel van nieuwe milieubeleidsovereenkomst opgesteld. Enkele krachtlijnen van dit voorstel zijn :

- uitbreiding van het toepassingsgebied tot alle afvalbanden die worden vermeld in hoofdstuk 3 van het VLAREA;
- het opzetten van een centraal financieringssysteem voor de ophaling en verwerking van afvalbanden;
- gratis ophalen van afvalbanden op de containerparken;
- de sector dient een preventieplan op te stellen.

In juni 2002 werd dit voorstel besproken op de algemene vergadering van de verschillende representatieve organisaties. De procedure voor het afsluiten van de milieubeleidsovereenkomst zal kortelings worden opgestart.

Milieubeleidsovereenkomst papier

Naar aanleiding van de rapportering in 2001 over de uitvoering van de 2 milieubeleidsovereenkomsten papier werden met de sector gesprekken aangevat. Tot op heden werd nog geen akkoord bereikt over een nieuwe milieubeleidsovereenkomst. Grootste knelpunt blijft de weigering van de sector om de volledige kosten te betalen van de inzameling van papieraafval door de gemeenten/intercommunales.

Milieubeleidsovereenkomst gebruikte oliën en vetten

Een akkoord met de sector over deze milieubeleidsovereenkomst wordt verwacht tegen maart 2003.

Milieubeleidsovereenkomst afgewerkte olie

Momenteel worden geen onderhandelingen meer gevoerd. Via de wijziging van het VLAREA zal de aanvaardingsplicht worden ingevoerd. Gesprekken zullen dan terug worden opgestart.

Wat betreft de lopende MBO's heeft de Commissie Leefmilieu de voorbije maanden reeds enkele vergaderingen gewijd aan de rapportering over deze MBO's.

2. Fost Plus : stand van zaken

De erkenning van Fost Plus werd begin van 2002 gewijzigd.

In de gewijzigde erkenning wordt ondermeer voorzien dat Fost Plus met de gemeenten/intercommunales pilootprojecten kan opstarten.

In deze pilootprojecten kunnen andere inzamelscenario's dan het Fost Plus scenario worden getest. Zo kan bijvoorbeeld worden nagegaan of de inzameling via een containerpark voldoende is indien in de betrokken gemeenten een doorgedreven preventiebeleid wordt gevoerd.

De pilootprojecten zullen begin 2003 worden opgestart.

Jaarlijks wordt een evaluatie uitgevoerd.

In 2003 zal Fost Plus een nieuwe erkenningsdossier bij de IVC indienen.

3. Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003-2007 : eerste overzicht van de ingediende bezwaren naar aanleiding van het openbaar onderzoek

De openbare inspraak- en adviesprocedure liep van 5 augustus tot 4 oktober 2002.

In totaal werden 394 reacties ontvangen. Hiervan zijn er, naast de adviezen van SERV en MiNa-Raad, adviezen van VVSG/Interafval, VVP, 22 intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, 180 gemeenten en milieuadviesraden, 2 provincies en 29 reacties van bedrijfsorganisaties en verenigingen. Daarnaast werden ook inspraakreacties ontvangen van 5 milieugroeperingen, een politieke fractie, een federale administratie, individuele bedrijven (die overwegend het standpunt van 5 federaties steunen) en 43 burgers.

Uit de reacties spreekt een grote mate van instemming met de grote keuzen inzake het voorgestelde afvalstoffenbeleid, waaronder de keuze voor het duurzaamheidsscenario en de resp. taakstellingen voor preventie, selectieve inzameling en het aanbod huishoudelijk afval voor eindverwerking.

Een groot deel van de reacties is terug te brengen tot een aantal specifieke acties zoals het kerntakendebat, verpakkingsafval, aanvaardingsplicht, voorbehandeling van restafval, het totale kostenplaatje, de toepassing van "de vervuiler betaalt" en de handhaving. Deze reacties vragen geen aanscherping maar een verduidelijking van het afvalbeleid op het operationele niveau.

Alle adviezen zijn verwerkt. Een overzicht van alle adviezen is terug te vinden in het Verslag Inspraak- en Adviesreacties van de Ovam.

Het aangepaste Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003-2007 wordt op woensdag 27 november op de interkabinettenwerkgroep besproken en daarna voorgelegd aan de Vlaamse regering ter vaststelling (streefdatum 6 december 2002).

4. Uitvoeringsplannen: stand van zaken

Uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie

Het plan is in de analysefase. VMM en Aminal werken aan een analyserapport rond de raming van de kwantiteit en kwaliteit van bagger- en ruimingsspecie. Dit rapport wordt verwacht tegen het voorjaar 2003.

In opdracht van de Ovam werkt Vito aan een rapport inzake de “beste beschikbare verwerkingstechnieken”, dat wordt verwacht eind december 2002.
De rapportages komen tot stand in overleg met alle betrokkenen via een stuurgroep.

Uitvoeringsplan slib

Het Uitvoeringsplan Slib wordt samen met het Verslag Inspraak- en Adviesreacties ter vaststelling voorgelegd aan de Vlaamse regering op 29 november 2002.

Uitvoeringsplan hoogcalorisch afval : stand van zaken

Een eerste ontwerp zal eind januari op een interkabinettenwerkgroep besproken worden. Bedoeling is eind februari het plan voor advies aan Inspectie van Financiën voor te leggen. Het openbaar onderzoek zou starten eind maart 2003.

Uitvoeringsplan Scheepsafval

Aanvankelijk werd het uitvoeringsplan scheepsafval beschouwd als een bijkomend instrument om een aantal verplichtingen van Richtlijn 2000/59/EG (havenontvangstvoorzieningen scheepsafval en ladingresiduen) te implementeren. Aangezien ondertussen beslist werd om de Vlaamse bevoegdheden van de Richtlijn volledig via het Vlarea te implementeren, is de noodzaak van een dergelijk uitvoeringsplan minder dringend.

We zullen dus eerst de verdere implementatie van de Richtlijn afwachten en nadien werk maken van een uitvoeringsplan. Het is ongetwijfeld ook aangewezen de bepalingen van het binnenvaartverdrag in dit uitvoeringsplan op te nemen, en die ratificatie is ook nog niet rond (voorzien tegen eind 2003).

5. Voorkoming zwerfvuil : stand van zaken

Midden 2001 heeft het Vlaams Gewest het initiatief genomen om het Project Zwerfvuil op te starten waarin deze problematiek integraal onder de loep wordt genomen.

Actoren en algemene doelstelling van het project zwerfvuil

Bij onze buurlanden was al gebleken dat samenwerking tussen het bedrijfsleven, diverse overheden en andere belangenorganisaties een weg is die kan leiden tot een bestrijding van het zwerfafval. Daarom werd dit initiatief aan verscheidene belangengroepen voorgelegd. Velen – o.a. Fedis, FOST Plus, VEV, Unizo, VVP, VVSG, Aminabel, Interafval, LIN, ... – waren meteen geïnteresseerd in een samenwerking. De partijen willen zich engageren om het grondgebied van Vlaanderen zo veel als mogelijk te vrijwaren van zwerfvuil. Om deze doelstelling te bereiken, zal binnen het Project Zwerfvuil onderzocht worden met welke middelen of initiatieven het zwerfvuilprobleem in Vlaanderen verkleind kan worden.

Belangrijke aandachtspunten voor het project zwerfvuil

Onder meer zullen specifieke deelprojecten en campagnes opgestart en uitgevoerd worden waarin de consument steeds in deeldoelgroepen benaderd zal worden.

Telkens moet de nadruk gelegd worden op voorkoming van zwerfvuil, eerder dan enkel aan symptoombestrijding te doen. Niet alleen moeten we de consument leren zijn gedrag te veranderen, ook de producent moet bewust gemaakt worden dat hij het aanbod van zwerfafvalgevoelige producten mee kan beperken.

Een ander belangrijk aandachtspunt moet handhaving zijn. Al de betrokken partijen van het Project Zwerfvuil zijn het er immers over eens dat de handhaving in Vlaanderen nog niet optimaal functioneert.

De eerste zichtbare acties op het terrein

Stap voor stap worden intenties omgezet in daadwerkelijke actiepunten.

Zo is onlangs (de startvergadering is doorgegaan op 13/11/2002) het studiebureau Ecolas nv gestart met het uitvoeren van het eerste deel van een studie – “Vorbereiden van een zwerfvuilanalyse-onderzoek in Vlaanderen aan de hand van proefstroken” – waarin onderzocht moet worden wat de samenstelling en hoeveelheid van het zwerfvuil is waarmee het Vlaamse landschap bezaaid ligt.

Daarnaast heeft de stuurgroep van het Project Zwerfvuil zich ook geëngageerd om zowel een proefproject in Aalst als één in Gent te ondersteunen (een eerste gesprek tussen deze twee partners en de stuurgroep vond plaats op 11/09/2002). Deze twee steden hebben immers hun enthousiasme laten blijken om op een weldoordachte en gestructureerde manier het zwerfvuilprobleem in hun stad te willen aanpakken. Afhankelijk van de resultaten van deze twee proefprojecten zal in een latere fase dan beslist worden of de gevolgde werkwijzen ook toegepast kunnen worden in andere delen van Vlaanderen.

Een interessante kanttekening bij deze twee acties (zowel het zwerfvuilanalyse-onderzoek als de ondersteuning van de twee proefprojecten) is dat de industrie – onder de naam van FOST Plus – constructief blijft deelnemen aan de besprekingen en ook bereid is gevonden om financieel een inspanning te leveren.

6. Ecodesign : stand van zaken

Het Vlaams informatiepunt voor eco-design, Factor 10 genaamd, werd in oktober 2001 opgericht in de schoot van VITO met geld van de Vlaamse overheid.

Omwille van bezwaren van de inspectie van financiën kon het initiatief in 2002 nog niet volledig uitgebouwd worden.

Ondertussen werd een dossier opgemaakt voor de integratie van Factor 10 in het Vlaams Steunpunt voor de preventie van afval en emissies (STIP).

In haar advies van midden november 2002 kon de inspectie van financiën instemmen met de hierboven aangehaalde integratie. Concreet betekent dit dat de eco-designactiviteiten vanaf 2003 terug ten volle kunnen worden ontwikkeld, zij het onder de vleugels van STIP (OVAM).

7. Verontreinigde woonsites : prioriteitenlijst (VITO)

De informatie in de databanken die door de VITO geraadpleegd werden, liet niet toe een definitieve selectie te maken van de sites (woonzones) die best prioritair behandeld worden.

Voor de OVAM zijn prioritaire woonzones:

1) woonzones in stadskernen: (om stadsvernieuwing enz. vlot te laten verlopen). Twee steden zijn al genoemd als prioritair: Antwerpen en Gent. Op korte termijn zal voor alle steden met een centrumfunctie een plan van aanpak worden opgesteld.

2) woonzones op stortplaatsen (landelijke omgeving):

Bij de op te starten projecten zullen steeds zoveel mogelijk verschillende woonzones tegelijk worden aangepakt.

Bij de prioriteitsbepaling wordt ook rekening gehouden met dossiers waarvoor de OVAM al een oriënterend bodemonderzoek binnen heeft, om zo moeilijke reeds lopende dossiers vooruit te helpen.

Stand van zaken in het dossier Sint Amands-Kouterwijk :

- 4 prijsvragen zijn lopende : GIS-ondersteuning, beschrijving percelen/woningen, onderzoek ondergrondse constructies en aanlevering grond + tijdelijke opslagplaats
- een ontwerpovereenkomst werd aan de gemeente Sint Amands voorgelegd om samen te werken teneinde de hinder voor de bevolking tot een minimum te beperken.

Commissie Leefmilieu

Begroting 2003

Bijkomende informatie - diverse onderwerpen

1. Kredieten Bossencompensatiefonds

De kredieten op het Bossencompensatiefonds (programma 61.3, basisallocatie 71.90) stijgen van 393.000 € in 2002 naar 1.393.000 € in 2003.

Het krediet dat in 2002 op deze basisallocatie werd ingeschreven (€ 393.000) is onderraamd.

Dit bewijzen de reële ontvangsten 2002 die tot nu toe zijn ingeboekt:

- 1ste kwartaal: € 0,00
- 2de kwartaal: € 508.298,78
- 3de kwartaal: € 1.341.721,84
- 4de kwartaal: nog geen gegevens bekend

Dit toont aan dat de gevraagde begrotingsmiddelen in 2003 (gebaseerd op de vermoedelijk geïnde compensatiebijdragen) zeer dicht bij de werkelijkheid zullen liggen.

Het is trouwens zeer moeilijk om de inkomsten van de bosbehoudsbijdragen te ramen, vermits deze afhankelijk zijn van het aantal bouwaanvragen voor beboste terreinen.

Het aantal bouwaanvragen is immers afhankelijk van diverse factoren, zoals conjunctuur, areaal geschikte terreinen, kostprijs e.d.

Bovendien heeft de aanvrager van de vergunning bij de compensatie de keuze tussen het betalen van de bosbehoudsbijdrage en het uitvoeren van een compenserende bebossing op het terrein.

2. Reguleringsinstantie : stand van zaken

Stand van zaken

De basis voor de oprichting van de Reguleringsinstantie is artikel 10 van het decreet van 25 mei 2002 betreffende water bestemd voor menselijke aanwending.

Het ontwerpbesluit van de Vlaamse regering houdende nadere regeling voor de aanwerving van de leden van het dagelijks bestuur van de reguleringsinstantie, de onverenigbaarheden voor de leden van het dagelijks bestuur en de zetel van de reguleringsinstantie, maakt op dit ogenblik het voorwerp uit van politieke discussie. Deze discussie is tevens gelinkt aan de discussie over de toekomst van de afvalwatersector.

In dit ontwerpbesluit is voorzien dat de minister in afwachting van de operationalisering van de reguleringsinstantie de beschikbare kredieten kan aanwenden voor uitvoering van de toekomstige taken van de reguleringsinstantie.

Bij de begrotingsopmaak 2003 wordt een eerste krediet van 500.000 € voorzien voor de operationalisering van de reguleringsinstantie. Dit bedrag zal o.m. worden aangewend voor :

- de organisatie van de werving van één voorzitter en drie beheerders;
- de huisvesting en uitrusting van de reguleringsinstantie.

Volgende stappen worden thans voorbereid: overleg met de administratie gebouwen, voorbereiding profielen beheerders, contact met Jobpunt Vlaanderen etc... .

Timing

De definitieve goedkeuring van het voormeld ontwerpbesluit wordt verwacht in de loop van het voorjaar van 2003. Formeel kan dan ook de opdracht gegeven worden om de burelen te huren en uit te rusten en aan Jobpunt Vlaanderen om de aanwervingsprocedure te starten.

- ter beschikking van lokalen en uitrusting : 1 juli 2003
- indiensttreding beheerders en voorzitter: 1 augustus 2003

Op termijn zal deze reguleringsinstantie worden omgevormd tot een reguleringsinstantie voor het ganse watergebeuren (dus met inbegrip van de waterzuivering).

3. Grondenbank Kruibeke : stand van zaken

- Instellen van de gebruiksruil : Ministerieel besluit 26/04/02
- Instellen van het onderzoek naar het nut van de ruilverkaveling Kruibeke : door afdeling Land werd advies gevraagd aan AROHM op 01/08/02
- Oprichting ruilcomité : voorstel besluit van de Vlaamse regering ligt voor advies bij Inspectie van Financiën
- Herstructuratiaaanbod landbouw : werd op 22 november 2002 goedgekeurd door de Vlaamse regering

De Vlaamse regering nam volgende beslissing :

- machtigt de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en de Vlaamse minister bevoegd voor de openbare werken de overeenkomst met de Vlaamse Landmaatschappij betreffende het realiseren en het financieren van het herstructuratiaaanbod voor de landbouw in Kruibeke te ondertekenen;
- geeft aan de Vlaamse minister, bevoegd voor financiën en begroting, de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en de Vlaamse minister bevoegd voor de openbare werken de opdracht de noodzakelijke stappen te nemen voor de uitwerking en de financiering van het herstructuratiaaanbod voor de landbouw in Kruibeke.
- geeft aan de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting, de opdracht de nodige stappen te nemen om, in uitvoering van de wet van 22 juli 1970, het onderzoek naar het nut van de ruilverkaveling Kruibeke op te starten voor het geheel van de goederen gelegen op het grondgebied van de gemeente Kruibeke 1e afdeling (Kruibeke), 2e afdeling (Bazel), 3e afdeling (Rupelmonde), met uitsluiting van het gebied gelegen tussen de Schelde en de gewestweg N419.

4. Grondenbank Linkerscheldeoever : stand van zaken

- Instellen van de gebruiksruil : bij Ministerieel besluit van 26/04/02
- Oprichting ruilcomité : voorstel besluit van de Vlaamse regering ligt voor advies bij Inspectie van Financiën
- Uitbreiding onderzoek nut Ruilverkaveling Beveren : Ministerieel besluit van 26/04/02
- Herstructuratiaaanbod landbouw : op 19 juli 2002 goedgekeurd door de Vlaamse regering.
- Op 19 september 2002 vond de ondertekening plaats van:
- de overeenkomst tussen het Vlaamse Gewest, de Maatschappij voor het Grond- en Industrialisatiebeleid van het Linkerscheldeoevergebied, het Gemeentelijk Havenbedrijf

- Antwerpen en de Vlaamse Landmaatschappij voor het realiseren en het financieren van het herstructuratiaanbod voor de landbouw in het Linkerscheldeoevergebied en
- het protocol tussen het Vlaamse Gewest, de Maatschappij voor het Grond- en Industrialisatiebeleid van het Linkerscheldeoevergebied, het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en de Vlaamse Landmaatschappij betreffende de procedure en modaliteiten voor het verwerven, het vervreemden of het verpachten van de landbouwgoederen en de wijze van overdracht van landbouwgoederen in het kader van het herstructuratiaanbod voor de landbouw in het Linkerscheldeoevergebied;
 - Via het programmadecreet 2003 wordt voorzien in de nodige eigendomsoverdrachten. Dit geeft uitvoering aan artikel 4 van de overeenkomst waarin bepaald wordt dat het Gewest de eigendom van haar landbouwgoederen gelegen in het toekomstig onteigeningsgebied en het buitengebied van rechtswege overdraagt aan de VLM.

Het betreft de volgende eigdommen (Kadastrale toestand 01/01/2001):

0.1.1.1.1 Landbouwgronden

- Totale oppervlakte Beveren 7e afdeling (DOEL) : 30ha69a42ca
- Totale oppervlakte Beveren 8e afdeling (KALLO) : 21ha38a28ca
- Totale oppervlakte Beveren 6e afdeling (KIELDRECHT): 158ha29a77ca
- Totale oppervlakte Beveren 9e afdeling (MELSELE) : 25ha03a94ca
- Totale oppervlakte Beveren 5e afdeling (VERREBROEK) : 0ha81a16ca
- Totale oppervlakte Landbouwgronden: 236ha22a57ca

0.1.1.1.1.1 Landbouwentiteiten

- Totale oppervlakte Beveren 7e afdeling (DOEL) : 5ha34a09ca
- Totale oppervlakte Beveren 8e afdeling (KALLO) : 0ha61a89ca
- Totale oppervlakte Beveren 6e afdeling (KIELDRECHT) : 1ha98a68ca
- Totale oppervlakte Landbouwentiteiten: 7ha94a66ca

In de bovenvermelde overeenkomst heeft het Vlaams Gewest (AWZ) zich ertoe verbonden het eerste jaar een voldoende aanvangsfonds, voorlopig vastgesteld op een bedrag van 4 miljoen euro, op een daartoe bestemde rekening van de VLM over te schrijven.

Op 25 juli 2002 heeft de VLM aan de afdeling Maritieme Toegang gevraagd het aanvangsfonds te storten. Na storting van het aanvangsfonds zal de grondenbank LSO operationeel worden.

5. MER/VR-uitvoeringsbesluiten : stand van zaken

Voorstel plan van aanpak voor de invoering van een uitvoeringsreglementering betreffende het luik milieueffect- en veiligheidsrapportage (hoofdstuk 4) van het DABM

Met het oog op de definitieve goedkeuring door de Vlaamse regering die plaats vond op 19 juli 2002 werden door de administratie **drie voorontwerp-uitvoeringsbesluiten** voorbereid. Er wordt gepleit voor een gefaseerde invoering van de uitvoeringsbesluiten.

In de eerste fase is het ongetwijfeld belangrijk dat het *toepassingsgebied* van het decreet zo duidelijk mogelijk wordt ingevuld. In aansluiting op de principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet medio 2001 hebben zowel de MER-cel als de VR-cel voor hun respectievelijke werkterreinen in de loop van het voorbije jaar een aantal initiatieven ter zake ontwikkeld en/of voortgezet.

Momenteel zijn beschikbaar:

1. een voorontwerp van uitvoeringsbesluit betreffende een beperkt aantal plannen en programma's waarop de plan-MER-plicht gedurende een proefperiode op een gefaseerde wijze zal worden toegepast
2. een voorontwerp van uitvoeringsbesluit betreffende de lijsten van MER-plichtige en MER-beoordelingsplichtige activiteiten (projecten)

Een belangrijk aspect betreffende de afbakening van het toepassingsgebied in het algemeen en ook als beoordelingsinstrument in concreto inzake het al dan niet (moeten) toepassen van de MER(beoordelings)-plicht (screening, ontheffing), heeft betrekking op de in de bijlage bij het decreet opgenomen selectiecriteria. Deze selectiecriteria dienen nog nader gespecificeerd voor zover bij de in de lijsten opgenomen categorieën van activiteiten geen omschrijvingen, criteria of drempelwaarden zijn opgenomen.

Inzake de VR loopt momenteel een gelijkaardige opdracht, namelijk de vaststelling van criteria t.b.v. de toepassing van verplichting tot opmaak van een ruimtelijk veiligheidsrapport.

Inzake het *voorontwerp van uitvoeringsbesluit betreffende de lijsten van MER-plichtige en MER-beoordelingsplichtige activiteiten* dient gesteld dat sinds medio 2002 binnen het departement Leefmilieu en Infrastructuur een zogenaamde Kruispuntencommissie actief is die onder meer de MER-plicht voor bepaalde infrastructuurprojecten bestudeerd.

Inzake het *voorontwerp van uitvoeringsbesluit betreffende een beperkt aantal plannen en programma's waarop de plan-MER-plicht gedurende een proefperiode op een gefaseerde wijze zal worden toegepast* werd begin november een instructie aan de administratie bezorgd. Met name gaat de voorkeur naar een volledige afbakening van het toepassingsgebied van de plan-MER, gekoppeld aan een gefaseerde inwerkingtreding er van.

Alhoewel de omzettingsdatum van de desbetreffende EU-Richtlijn 2001/42/EG niet zo veraf meer is (21/07/04), blijkt uit contacten met andere EU-lidstaten dat de voorbereiding terzake in die landen niet zo vlot verloopt. Daarenboven is het door de Europese Commissie beloofde "Guidance document" inzake de (niet bindende) interpretatie van vermelde richtlijn thans nog in ontwerpfase. Het is dan ook mogelijk dat het (ontwerp) uitvoeringsbesluit inzake toepassingsgebied m.e.r. voor plannen en programma's later nog verder op punt kan worden gesteld. De besluitvormingsprocedure om te komen tot een definitief uitvoeringsbesluit zal evenwel nog enige tijd in beslag nemen. Er is dus nog ruimte voor aanpassingen.

In deze fase werd ook gewerkt aan de invulling van een *nieuwe erkenningsregeling voor MER/VR-deskundigen en MER-coördinatoren*. Een voorontwerp van uitvoeringsbesluit ter zake werd opgesteld. Hierbij werd in de mate van het mogelijke rekening gehouden met tussentijdse resultaten van de omvangrijke studieopdracht inzake het uitwerken van een omvattende erkenningenregeling.

In een *volgende fase* zal het noodzakelijk zijn het belangrijke nieuwe element van de openbaarheid en de inspraak in de fase van de kennisgeving(MER)/aanmelding(OVR) te verduidelijken en te verfijnen. Ter zake dient hier ook rekening gehouden met een aantal nieuwe ontwikkelingen zoals het door de Vlaamse regering principieel goedgekeurde decreet betreffende de openbaarheid van bestuur en enkele recente EU-initiatieven (bij voorbeeld Richtlijn tot voorziening in inspraak van het publiek in de opstelling van bepaalde plannen en programma's betreffende het milieu en, met betrekking tot inspraak van het publiek en toegang tot de rechter, tot wijziging van de Richtlijnen 85/337/EEG en 96/61EG van de Raad Gemeenschappelijk Standpunt van 1 maart 2002).

Deze oefening behoeft onder meer overleg met alle betrokken partijen. Een bijzonder aspect ter zake betreft de grensoverschrijdende informatie-uitwisseling.

Daarnaast dienen zowel de *vrijstellings- als de ontheffingsmogelijkheden* nadere uitwerking. Niet zozeer de vrijstellingsproblematiek die een hoog ad-hoc gehalte heeft, maar de gevoeligheden die samenhangen met de ontheffingsmogelijkheid – en voor zover de hiervoor vermelde selectiecriteria ter zake niet het meest belangrijke aspect daarvan uitmaken – kunnen een verduidelijking van die mogelijkheid verantwoorden.

De opstelling van *nadere regels inzake de adviescommissie* is deels afhankelijk van de zoektocht naar potentiële kandidaten die in voorkomend geval de werkbaarheid van de commissie kunnen garanderen.

Aangezien een evaluatie of monitoringonderzoek ook via wetenschappelijk onderzoek zou kunnen, behoren nadere regels terzake tot de minst dringende opdrachten.

Inzake de *MER/VR-inhoudsvereisten* bevat het decreet reeds heel wat relevante bepalingen zodat het thans voorbarig is daarop dieper in te gaan, voornamelijk ook gezien de uitdrukkelijke opdracht aan de administratie om richtlijnenboeken (te laten) op te stellen.

Voorts bevat het decreet ter omzetting van EU-Richtlijnen bepalingen die meer thuis horen in de relevante plannings- en vergunnings(besluitvormings)procedures. Enkele aspecten behoren tot de expliciete bevoegdheid van de administratie Ruimtelijke Ordening (zie art. 4.2.2 § 5 en art. 4.4.5.). De opstelling van uitvoeringsreglementering ter zake dient zich dan ook te beperken tot het specifieke aspect van de grensoverschrijdende informatie-uitwisseling, dat hierboven reeds werd vermeld.